

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS – TUESDAY, RUGPJŪČIO – AUGUST 11, 2009 • Vol. C Nr. 152

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-10-09

PERIODICALS

Padėtis pasienyje nesikeičia

Padėtį Latvijos ir Rusijos pasienyje kai kurie politikai sieja su bandymu pamokyti Lietuvą. **Balsas.lt** nuotr.

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (BNS) – Lietuvos vežėjų sugriežtintas tikrinimas Latvijos ir Rusijos pasienyje gali būti kai kurių Rusijos politikų bandymas pamokyti Lietuvą. Tai sakė Seimo Užsienio reikalų komiteto (URK) narys, Liberalų sąjūdžio atstovas Petras Auštrevičius. Tuo metu URK pirmininko pavaduotojas, socialdemokratas Justinas Karosas svarstė, kad padėtis Latvijos ir Rusijos pasienyje su politika nėra susijusi.

Užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius pirmadienio popietę išvyko į Latvijos ir Rusijos pasienį, kur dėl sugriežtėjusių Rusijos muitininkų patikrinimų susidarė keiliolikos kilometrų Lietuvos vežėjų vilkikų eilės. Kartu su juo turėjo vykti ir kitų žinybų atstovai.

Pranešama, kad nuspręsta iš atostogų atšaukti Lietuvos ambasadorių Maskvoje Antaną Vinkų.

„Ambasadorius Maskvoje bandys diplomatiniais kanalais ieškoti konf-

likto sprendimo priemonių. Jam pavesta organizuoti Lietuvos ir Rusijos muitininkų susitikimą”, – sakė Užsienio reikalų ministerijos atstovas spaudai Rolandas Kačinskas.

Rusijos susisieikimo ministras Igor Levitin praėjusią savaitę pažadėjo spręsti susidariusią problemą, tačiau, pasak R. Kačinsko, akivaizdu, kad kol kas ji lieka neišspręsta.

Rusijos ambasadoriaus Lietuvoje Vladimir Čchikvadzė teigimu, Lietuvos vežėjų problemos pasienyje su Rusija priežastys nėra politinės ir turėtų būti sprendžiamos žinybiniu lygmeniu. Tarpžinybiniu lygmeniu problemą sprendžia Lietuvos ir Rusijos muitinės atstovai.

Anot Seimo nario P. Auštrevičiaus, griežtesnius vilkikų tikrinimus galėjo išprovokuoti „tam tikrų Rusijos politikų nepasitenkinimas Lietuvos laikysena dėl stalinizmo prilyginimo nacizmui ir laikysenos kaimyninių naujųjų demokratijų atžvilgiu”.

Paminėtas pirmojo Lietuvos prezidento gimtadienis

Kaunas, rugpjūčio 10 d. (ELTA) – Pirmadienį istorinėje Prezidentūroje Kaune buvo paminėtos 135-osios prezidento Antano Smetonos gimimo metinės.

Minėjimo dalyviai prie paminklo prezidentui A. Smetonai padėjo gėlių. Renginyje dalyvavo ir Vyriausybės, Seimo bei Kauno miesto savivaldybės, šiemet mininčios Lietuvos laikinosios sostinės statuso Kaunui sutei-

kimo 90-ąsias metines, atstovai.

Antanas Smetona gimė 1874 m. rugpjūčio 10 d. Užulėnio kaime. 1893 m. baigė Palangos progimnaziją, vėliau įstojo į Mintaujos gimnaziją, kur kartu su Jonu Jablonskiu ir Vincu Kudirka priklausė slaptai lietuvių organizacijai. Iš gimnazijos pašalintas už tautinius reikalavimus bei atsakymą melstis rusiškai.

1897 m. baigė Peterburgo gim-

naziją ir įstojo į Peterburgo universiteto Teisės fakultetą, kur mokslus baigė 1902 m.

1917 m. rugsėjo 18–22 d. A. Smetona dalyvavo Lietuvių konferencijoje Vilniuje, kur buvo išrinktas Lietuvos Tarybos, vėliau Valstybės tarybos pirmininku. 1918 m. vasario 16 d. pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės aktą. 1919 m. A. Smetona tapo pirmuoju Lietuvos valstybės prezidentu.

1924 m. A. Smetona buvo vienas Lietuvių tautininkų sąjungos organizatorių, vėliau tapo sąjungos pirmininku.

Prezidentas A. Smetona 1926 m. gruodžio 17 d. tapo vienu iš karinio valstybinio perversmo vadovų. 1926 m. gruodžio 17 d. A. Smetona buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Valstybės Vadu, o gruodžio 19 d. išrinktas prezidentu. A. Smetona prezidentu išbuvo iki 1940 m. birželio 15 d.

Vilniuje vyko Gruzijos palaikymo akcija

„Ši palaikymo akcija yra prasminga vien dėl to, kad neramumai gali bet kada pasikartoti”, – teigė Seimo narė Dalia Kuodytė. **ELTOS** nuotr.

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (ELTA) – Minint pirmąsias Rusijos ir Gruzijos karinio konflikto metines Vilniuje šeštadienį surengta Gruzijos palaikymo akcija „Nuo ‘Boržomi’ embargo iki Gruzijos teritorijų aneksijos”.

Akciją surengė organizacija „Jaunimas už Gruziją”. Pasak organizatorių, šios akcijos tikslas yra ne tik palaikyti Gruzijos tautą, bet ir dar kartą parodyti šio karo kaltininkus.

Vieno iš šio renginio organizatorių Jurgio Vilučio teigimu, „Rusijos agresija prasidėjo daug seniau nei 2008 m. rugpjūčio 8 dieną. Rusija jau prieš kelerius metus ekonomine blokada buvo pradėjusi netiesioginį karą, paskelbdama ‘Boržomi’ mineralinio vandens ir gruziniško vyno embargą. Kitas žingsnis, kaip ir buvo galima tikėtis, kariniai veiksmai prieš šalį, norint aneksuoti jos teritorijas”.

„Praėjus metams matome, kad įvykiai Gruzijoje kartojasi – įtampa regione vėl auga. Esu įsitikinusi, kad ši palaikymo akcija yra prasminga vien dėl to, kad neramumai gali bet kada pasikartoti”, – teigė Seimo narė, Liberalų sąjūdžio atstovė Dalia Kuodytė.

Minint pirmąsias Rusijos-Gruzijos „penkių dienų” karo metines, buvusiame Lietuvos užsienio reikalų ministrui Petrui Vaitiekūnui įteiktas vienas aukščiausių Gruzijos valstybinių apdovanojimų – šv. Jurgio pergalės ordinas.

Penktadienį Tbilisyje vykusiose išskilmėse ordiną P. Vaitiekūnui įteikė Gruzijos prezidentas Michail Saakašvili, praneša Lietuvos ambasada Gruzijoje.

Priimdamas apdovanojimą P. Vaitiekūnas pažymėjo, kad tarptautinė bendruomenė stojo ginti Gruzijos teritorinį vientisumą ir „naujosios realijos” nebus pripažintos. Pasak ministro, būtina konkrečiais projektais skatinti teigiamus poslinkius konfliktiniuose regionuose.

Šiame numeryje:

- Sveikata.
- Kaip gyventi alergiškam žmogui? (p. 2, 9)**
- Nėra opozicijos (p. 3–4)
- Kaip aš tapau ambasadore (p. 4)
- Archeologai šalia Marijampolės aptiko unikalių radinių (p. 5)
- Lydi šventadienis (p. 8)
- Atsiminimai (67) (p. 9)
- Pagerbti S. Darius ir S. Girėnas (p. 10)
- Naminio alaus gamyba Taurėnų krašte (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.43 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Lietuvos atstovė Vaida Ragėnaitė konkurse „Mrs Universe 2009“ išrinkta gražiausia visatos moterimi. 20 konkurso Rygoje dalyvių buvo atrinkta iš maždaug 70 kandidačių. Visos konkurse dalyvavusios moterys augina vaikus. Nesu panašių konkursų gerbėja, tačiau malonu, kad Lietuvos atstovė, dviejų vaikų – 15 m. sūnaus Arno ir 2 m. Urtės – mama buvo apvainikuota laurais. Juolab kad 35 metų finansų specialistė V. Ragėnaitė yra ne tik puiki mama, gera specialistė, bet dar spėja laisvalaikiu tapyti, domisi rožių auginimu. Grožio konkursai Vaidai – naujas ir netikėtas iššūkis. Išsamus savo šalies pristatymas, mokėjimas bendrauti su žiniasklaida ir praeiviais gatvėje bei originalus suvenyras – šiaudinis žirgas nulėmė Vaidos sėkmę konkurse. Smagu, kad konkurse laimi protingos, jaunos mamos.

Redaktorė Laima Apanavičienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuončiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00 JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudoti straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

KAIP GYVENTI ALERGIŠKAM ŽMOGUI?

NIKA VAGNERIENĖ

Alergijos gali atsirasti dėl įvairių priežasčių. Manoma, kad beveik ketvirtadalis sergančiųjų polinkį į alergiją paveldi iš savo tėvų. Nustatyta, kad 40–50 proc. vaikų, kurių bent vienas iš tėvų serga kokia nors alergine liga, taip pat turės alerginių ligų požymių.

Alergija gali pasireikšti įvairių organų sistemų – odos, kvėpavimo, virškinimo ir kt. – pažeidimu. Tai, aišku, smarkiai pablogina gyvenimo kokybę. Kaip tvarkytis kasdieniniame gyvenime sergant alergija, kad liga mažiau vargintų ir gyvenimas būtų lengvesnis? Naudingais patarimais dalijasi Kauno medicinos universiteto lektorė gydytoja alergologėpulmonologė med. m. dr. **Eglė Vaitkaitienė** ir Kauno 2-osios klinikinės ligoninės Odos ir veneros ligų skyriaus vedėja gydytoja dermatovenerologė **Janina Stefanija Vasilavičienė**.

Jautrus beržo žiedadulkėms, nevalgyk... obuolio

Kai kurių augalų ir maisto produktų antigeninės savybės yra panašios, ir, vartodami giminingus maisto produktus, alergiški žmonės neretai patiria nepageidaujamas alergines reakcijas. „Pavyzdžiui, jeigu esate jautrus beržo žiedadulkėms, atsargiai vartokite arba venkite obuolių, morkų, kaulavaisių, kivių, medaus, salierų, pastarnokų, petražolių, įvairių riešutų, – pataria gydytoja E. Vaitkaitienė. – Pastebėtos pavienės alerginės reakcijos tarp beržo žiedadulkių ir kitų vaisių ir daržovių. Šių produktų patariama ypač vengti pražydus beržams. Neretai patys žmonės pastebi šalutines reakcijas į minėtus produktus ir jų nevartoja. Lazdyno žiedadulkėms jautriems žmonėms patariama vengti visų rūšių riešutų. Jeigu esate alergiški kviečiams, tai galimos kryžminės reakcijos su visų rūšių grūdais.”

Dar viena dažnai pasitaikanti alergijos augalams rūšis yra įsijautrinimas kiečio (pelyno) alergenui. Kiečio žiedadulkės pasižymi gana ryškiomis reakcijomis su salieru, morka, melionu, arbūzu, obuoliu, ramunėle, anyžiumi, krapais, kalendra, kmynais, petražole, saulėgrąža, pipirais ir visais kaulavaisiais. Žmonėms, įsijautrinusiems kiečio žiedadulkėms, nepatariama vartoti ir kartoko skonio žolelių trauktinių, nes į jų sudėtį taip pat įeina kiečio žolė. Beje, mėgstantiems peletrūną taip pat reikia būti atsargiems – tai kiečio giminaitis!

Visų mėgstamas medus taip pat priklauso alergizuojančių produktų grupei, nes jo sudėtis – žiedadulkės. Paprastai šienlige sergantys žmonės patys atsisako medaus, nes jų organizmas tiesiog nepriima šio produkto.

Stebėkite reakciją į maisto produktą

Kryžminės reakcijos kiekvienam žmogui yra labai individualios, todėl visiškai nebūtina visko atsisakyti. Stebėkite organizmo reakciją ir, jeigu alergijos simptomai pasireiškė ar pasikartoję, to produkto ir gaminių su juo nevartokite. Jei griežtai pašalinsite kaltąjį produktą, išvengsite alerginės reakcijos pasikartojimo.

„Net ir mažiausias sąlytis gali būti pavojingas: alergiją riešutams

gali paaštrinti net bučiny su riešutų valgiusiu žmogumi, alergiją žuviai – žuvies kvapas ir pan.

Noriu atkreipti dėmesį, kad, piktinaudžiaujant ar suvalgius didesnę pavojingo produkto kiekį, gali ne tik išberti burnos gleivę, odą, bet pasireikšti ir angioedeminis paburkimas – kelioms ar keliolikai minučių ištinsta lūpos, veidas, akių vokai. Gali ištikti net gyvybei pavojinga būseną – anafilaksinis šokas. Žodžiu, tai rimta”, – sako alergologė.

Patarimai žiedadulkėms alergiškam žmogui

Jeigu esate jautrus žiedadulkėms, reikia gyventi šiek tiek kitaip. „Pirmoji klaida, kurią dažnai pastebi gydytojai alergologai, yra ta, kad atvykstama pas gydytoją tik tuo metu, kai požymiai smarkiai pasireiškia; tačiau tuo metu tyrimų atlikti nepatariama. Kaltąjį alergeną reikia nustatyti, kai požymių nėra”, – sako E. Vaitkienė. Pasak jos, prasidėjus žiedadulkių sezonui, atkreipkite dėmesį į tris dalykus. Tai savaisauga, būsto

dieną žiedadulkių susitelkimas lauko ore yra vienas iš didžiausių. Lauko ore žiedadulkių yra labai gausu saulėtą ir vėjuotą dieną. Tuo metu venkite pa-sivaikščiojimų. Sode dirbkite vėlyvą popietę ar vakare, kai bitės jau nuri-musios ir sugrįžusios į avilius. Važiuo-dami automobiliu neatverkite langų, dar geriau, jeigu automobilyje yra įdėtas žiedadulkes sulaikantis filtras.

„Jeigu žinote, kuris metų laikas yra nepalankiausias jūsų sveikatai, tuo metu suplanuokite atostogas ir pakeiskite buvimo vietą, mat augalai kiekvienoje šalyje žydi šiek tiek skirtingai, tai priklauso nuo geografinės platumos, arba kai kurie iš viso toje šalyje neauga. Pavyzdžiui, kalnų ir pajūrio oras yra daug švaresnis žiedadulkių kiekio atžvilgiu. Taip išvengsite alergijos požymių paūmėjimo”, – pataria alergologė.

Tačiau, jeigu net ir labai kruopščiai vykdant aukščiau išvardytus patarimus alergijos simptomai išlieka ir net vargina, būtina vartoti gydytojo paskirtus alergijos simptomus mažinančius vaistus.

Odos alergija

Esant odos alergijai, ji išsauseja, atsiranda įvairių bėrimo dėmelių,

Žmonės yra alergiški ne tik augalams, bet ir gyvūnams.

priežiūra bei vaistai.

Savaisauga – tai akių, kvėpavimo takų gleivinės ir odos apsauga nuo žiedadulkių alergenų. Nešiokite akinius, kurie apsaugos nuo žiedadulkių ir pavasarinį saulės spindulių. Einant į lauką, ant nosies ir burnos reiktų užsidėti medicininę kaukę, kuri saugo, kad žiedadulkių nepatektų į kvėpavimo takus. Japonijoje tai įprastas vaizdas gatvėje.

Parėję namo pasikeiskite drabužius, o lauko drabužių nekabinkite šalia švairių ir nedėkite miegamąjo kambaryje. Grįžus, ypač saulėtą dieną, rekomenduojama vandeniu nuplauti atviras odos vietas – akių gleivinę, praskalauti gerklę ir išplauti nosį. Galvą patariama trinkti net du kartus per dieną.

Būsto apsauga nuo žiedadulkių. Nelaikykite nuolat atvertų langų, ypač jeigu gyvenate nuosavame name ar pirmame aukšte. Kambarius vėdinkite vėlyvą vakarą, atvėrus orui. Be to, galima įsigyti specialius prietaisus, mažinančius dulkių kiekį kambario ore. Jie sutraukia įvairaus pobūdžio daleles ir grynina patalpos orą. Patalpų grindis ir baldų paviršių valykite drėgnu būdu 2 kartus per dieną.

Pastebima, kad ankstyvą rytmetį, t. y. tarp 4 ir 7 val. ryto, ir saulėtą

mazgelių, niežti. Nuolatinis niežulys skatina kasymąsi, todėl gali prasidėti antrinė infekcija. Pasak gydytojos J. Vasilavičienės, odos savybėms atkurti naudojamos drėkinamosios medžiagos emolientai. Jie pritaikyti probleminės odos priežiūrai: sudėtyje paprastai nėra odą dirginančių medžiagų, dažiklių ir kitų priemaišų. Emolientų gausa yra didelė, todėl kiekvienas žmogus gali individualiai pritaikyti sau tinkamą produktą.

Naudojant daug konservantų turintį paprastą kremą, gali įvykti alerginė reakcija – atsirasti bėrimų su niežuliu. Į kosmetikos priemones įvairios cheminės medžiagos dedamos norint pailginti gaminio naudojimo laiką ir prekę padaryti kuo patrauklesnę pirkėjui. Pasirinkus naują kremą ar kitą kosmetikos priemonę, ją turite išbandyti ant nedidelio odos plotelio, geriausiai užausio srityje ar kitur. Tai darykite kelias dienas iš eilės. Jeigu nejusite perštėjimo, deginimo, oda nerasus, tik tuomet galite bandyti tepti didesnę odos plotą ir naudoti tinkamą kosmetikos priemonę.

Beje, reikia žinoti, kad ilgas to paties kremo vartojimas taip pat gali įjautrinti odą ir sukelti nepageidaujamą alerginę reakciją.

NĖRA OPOZICIJOS

VLADIMIRAS LAUČIUS

Socialdemokratų partijos (LSDP) tinklalapis www.lsdp.lt rugpjūčio 4 d. paskelbė naujieną su antrašte: „Vytenis Andriukaitis ir Julius Sabatauskas siūlo amnestiją Lietuvos tūkstantmečio proga“. Įdomu – kodėl ši proga, socialdemokratų nuomone, yra tinkamas laikas skelbti amnestiją bausmę atliekantiems prasižengėliams? Gal taip stengiamasi priminti šv. Brunono Kverfurtiečio galabytojų „nuopelnus“ Lietuvai?

„J. Sabatauskas ir V. Andriukaitis tvirtina amnestijos projektą teikiantys Lietuvos vardo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose tūkstantmečio proga, atsižvelgdami į šios istorinės datos svarbą visai lietuvių tautai bei humanizmo principus“, – išaiškinama LSDP tinklalapyje.

Na, jei tokia svarbi data ir dar – humanizmo principai... Laikas turbūt tinkamesnis, nei skelbti amnestiją per Visus Šventuosius ar juolab – per Halloween. Nors gal ir neblogas būtų groteskas – paleisti į laisvę, kaip siūlo socdemai, už apysunkius tyčinius nusikaltimus nuteistus asmenis, įteikus kiekvienam po tuščiaavidurį moliūgą su piktomis akių iškirptėmis.

Bet kodėl socialdemokratams apskritai magą amnestuoti nuteistuosius Šv. Brunono nužudymo tūkstantmečio proga? „Galima sakyti juokais, kad, jei ne nusikalstamumas prieš tūkstantį metų, tai Lietuva dar ilgai nebūtų paminėta rašytiniuose šaltiniuose. Bet kažin ar verta galvoti apie tokį „atsidėkojimą“ tam tikros profesijos žmonėms, kalambūriškai kalbant...“ – prieš keletą mėnesių apie amnestuotojų norus kalbėjo teisingumo ministras Remigijus Šimašius.

cipą”. Netrukus šią nuomonę įgarsino ir Daukanto aikštė: prezidentė vetavo įstatymą, kaip ir prašė LSDP. Argumentai – panašūs. Bet remiantis tokiais argumentais, negalima apskritai nieko mažinti: nei atlyginimų, nei pensijų, nei kitų pajamų. Juk viskas susiję su teisėtais žmonių lūkesčiais.

Pagal Konstitucinio Teismo nutarimą, ekonominės krizės sąlygomis atlyginimai gali būti mažinami, atsižvelgiant į lėšų stygių, visuomenės interesą ir paisant proporcingumo principo. Šis principas galioja ir santykio tarp darbo pajamų ir valstybinio socialinio draudimo atlyginamų netektų darbo pajamų (taigi ir motinystės pašalpų) atžvilgiu.

Žinia, atlyginimai jau ne kartą buvo sumažinti; tad kodėl neturėtų mažėti ir nuo jų dydžio priklausomos motinystės pašalpos? Kodėl išskirtinės „neliečiamųjų“ teisės paliekamos tėvams, auginantiesiems vaikus iki dvejų metų, kai tuo metu turintys trejų ar ketverių metų vaikų tėvai ir eina į darbą, ir gauna vis mažesnes algas, nesiskųsdami pažeidžiamais lūkesčiais? Kodėl vienų lūkesčiai tampa svarbesni nei kitų? Kodėl tik motinystės pašalpų mažinti nevalia, o karpyti kitas išmokas – leistina?

Opozicija Lietuvoje eina lengviausiu keliu: progai pasitaikius, moja tariamu savo „humanizmu“ ir kabinėjasi prie socialiai jautrių valdžios sprendimų, pati neturėdama nei alternatyvios ekonomikos gaivinimo programos, nei atsakomybės už tokią programą prisiimti galinčios šešelinės vyriausybės.

Apskritai, turbūt nė viena Europos valstybė neturi tokios absurdiškos socialdemokratinės opozicijos, kaip Lietuva: septynerius metus val-

Turbūt nė viena Europos valstybė neturi tokios absurdiškos socialdemokratinės opozicijos, kaip Lietuva: septynerius metus valdžioje išbuvę mūsų socdemai nesugebėjo įgyvendinti esminės socialdemokratinės nuostatos – progresinių mokesčių, o dabar reikalauja, kad už juos tai padarytų konservatorių ir liberalų vyriausybė.

Vis dėlto LSDP akivaizdžiai yra pasirengusi, tariant ministro žodžiais, „atsidėkoti“. Kodėl? Pirmiausia galbūt todėl, kad papildomi rinkėjai, kaip sakoma, gatvėje nesimėto. Neįpareigojančio „humaniškumo“ rodymas kalbamu atveju tiesiog padeda populistiskai prisitraukti kai kurių nuteistųjų bei jų artimųjų balsus. Maža to, ieškant socialdemokratų „humaniškumo“ priežasčių, matyt, galima, nors ir pusiau juokais, prisiminti – ypač po „Alitos“, VST ir „Leo“ istorijų – posakį: „Nespjauk į šulinį, iš kurio...“

Populizmą įtartinau primenančiu „humaniškumu“ socdemai pasižymėjo ir kreipdamiesi į prezidentę, kad ji vetuotų Seimo sprendimą karpyti motinystės pašalpas. Anot LSDP pranešimo, motinystės pašalpų mažinimas „pažeidžia teisėtų lūkesčių prin-

džioje išbuvę mūsų socdemai nesugebėjo įgyvendinti esminės socialdemokratinės nuostatos – progresinių mokesčių, o dabar reikalauja, kad už juos tai padarytų konservatorių ir liberalų vyriausybė. Apie konstruktyvią opoziciją, regis, artimiausiu metu galime pamiršti: turime tik proginę opoziciją, pataikaujančią aktyvioms interesų grupėms ir besirūpinančią nuteistųjų amnestijomis Lietuvos vardo minėjimo tūkstantmečio proga.

Kita opozicijos dalis – partijos „Tvarka ir teisingumas“ atstovai – taip pat įneša svarų indėlį į politiką pamėgdžiodant cirko programą. Šitiems geriausiai pavyksta linksminti auditoriją moralistiniais pamokslavimais, atliekamais nepakartojama Petro Gražulio ir jo bendraminčių maniera.

Nukelta į 4 psl.

ALEKSAS VITKUS

Apie lietuvių ekonominę migraciją

Kad Lietuva jau pradeda rimčiau rūpintis, kaip sumažinti ekonominę lietuvių emigraciją, galima spręsti iš to, jog 2008 m. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija sudarė sutartį su Viešosios politikos ir valdybos institutu (VPVI), pagal kurią instituto darbuotojai turėjo įvertinti ekonominės migracijos reguliavimo strategijos veiksmingumą.

Tyrimė nagrinėjamos lietuvių emigracijos ir sugrįžimo tendencijos bei priežastys. Jame pirmąkart buvo pažvelgta ir į pakartotinę Lietuvos gyventojų emigraciją. Tyrimo duomenys daugiausiai susidarė iš atliktos išsamos užsienyje gyvenančių lietuvių ir jau sugrįžusių emigrantų apklausos, statistinės analizės ir literatūros šaltinių apžvalgos. Visa tai apibendrinus, VPVI priėjo prie išvados, jog bent trečdalis išvykusiųjų ketina grįžti, bet ne anksčiau kaip 2011 metais. Kita vertus, beveik 40 proc. jau grįžusiųjų norėtų ir vėl išvykti. Tyrimas atskleidė, kad politikos įtaka kol kas nėra didelė, nors 70 proc. išvykusiųjų teigia išlaikantys ryšį su Lietuva, tačiau vos tik dešimtadalis mano, kad Lietuvos valdžia prie to prisideda. Net trečdalis teigia, kad aktyvi valstybės politika paskatintų juos grįžti.

Atrodo, kad po Lietuvos priėmimo į Europos Sąjungą (2004 m.) ir panaikinus laisvo judėjimo apribojimus, staiga padidėjusi emigracija priverė ir Lietuvos vyriausybę atkreipti dėmesį į tos emigracijos sukeltus demografinius, ekonominius ir socialinius padarinius. Mažėja gyventojų skaičius, o su juo pastebima ir visuomenės senėjimo tendencija. Išvyksta tiek jauni darbuotojai, tiek ir galimi darbdaviai ateityje. Tirpsta ir mokesčių mokėtojų skaičius. Lietuvoje dažnai lieka emigrantų tėvų palikti vaikai.

Pastaruoju metu ekonominė ir politinė padėtis labai skiriasi nuo tos, kuri buvo prieš prasidedant visą pasaulį palietusiam ekonominiam nuosmukiui. Ir Lietuvoje gerokai sumažėjo ekonomikos augimas, pradėjo augti nedarbas, ekonominės sąlygos vėl gali tapti panašios į tas, kurios ir paskatino emigraciją.

Norėdami tyrimų rezultatus palyginti su ankstesniais, VPVI darbuotojai savo emigracijos analizėje pasiliko prie ankstyvesniojo emigranto apibrėžimo, kur emigrantu yra laikomas asmuo, išvykęs iš Lietuvos ilgesniam nei 6 mėn. laikotarpiui. Čia reikėtų skaitytoją perspėti, kad statistikos šaltiniai informaciją pateikia remdamiesi deklaruotos migracijos duomenimis. Apie savo išvykimą deklaruoja tik maždaug 30–50 proc. išvykstančiųjų.

Nors statistikos departamentas tvirtina, kad 1990–2007 m. iš Lietuvos išvyko 437,500 gyventojų, nemaža emigrantų dalis sugrįžo. Kai kurie išvyksta ir grįžta po keletą kartų. Gal todėl VPVI pranešimo autoriai sako, kad iš Lietuvos nuo 1990 m. emigravo tik 250,000 asmenų. Tokie skaičiai rodo didelį tokių žmonių mobilumą.

Tyrimai patvirtino, kad dauguma emigrantų išvyko dėl ekonominių priežasčių. Čia reikia pabrėžti, kad daug daugiau išvykusiųjų pasirinko dirbti užsienyje ne todėl, kad neturėjo darbo (20 proc.), bet todėl, kad Lietuvoje už darbą gaunamų pajamų neužteko priimtinam gyvenimo lygiui užtikrinti (50 proc.). Dar didesnė dalis atsakiusiųjų teigė išvykę norėdami išbandyti save, susipažinti su naujomis šalimis, žmonėmis ir darbo metodais (56 proc.). Dar kiti išvažiavo studijuoti, dirbti mokslinį darbą.

Į Lietuvą grįžti planuoja tik trečdalis. Kita vertus, nusprendusių tikrai negrįžti buvo nedaug – tik 11.5 proc. Pastebėtina, kad užsienyje ilgiau pagyvenę asmenys yra mažiau linkę grįžti gyventi į Lietuvą. Iš grįžusių emigrantų 77.6 proc. nurodė, kad jų apsisprendimą nulėmė šeimos, namų ir artimųjų ilgesys. Norą gyventi savoje kultūrinėje aplinkoje išreiškė 40 proc., o pagerėjusią Lietuvos ekonominę padėtį pabrėžė tik 19.2 proc. grįžusiųjų. Tarp dar užsienyje pasilikusiųjų apie 60 proc. teigė, kad sugrįžti juos paskatintų pagerėjusi Lietuvos ekonominė padėtis. Net 75 proc. pareiškė, kad sugrįžimą apsunkinantis veiksnys yra korupcija ir biurokratizmas Lietuvoje. Apie 50 proc. skundėsi, kad nusikalstamumo lygis Lietuvoje yra pernelyg aukštas arba kad gyvenimo kokybė Lietuvoje (būstas, transportas, aplinka ir t. t.) yra nepakankamo lygio.

Maždaug trečdalis (37.4 proc.) sugrįžusiųjų planuoja emigruoti pakartotinai. Labai didelė dalis planuojančių vėl išvykti pabrėžia savo nusi-vylimą Vyriausybės darbu ir prastėjančia ekonomine padėtimi. Itin svarbus yra dažnas pareiškimas, jog „užsienyje gaunamo atlyginimo pakanka ne tik kasdieninėms išlaidoms, bet ir taupymui“.

Bendrai emigracija turi neigiamų padarinių šalies darbo rinkai, verslui, socialinei padėčiai. Vadinas, reikalinga valstybės politika, skatinanti grįžtamąją migraciją. Iki šiol buvo tenkinamasi tik palaikant ryšius su išvykusiais ir remiant užsienio lietuvių organizacijas, taip pat skleidžiant informaciją apie grįžimo į Lietuvą galimybes. Tačiau daugelis nieko nėra girdėję apie jokiais valstybės informacinėmis paslaugais.

Sugrįžimą apsunkina tai, kad emigrantai mano, jog sugrįžus nebus pripažinta užsienyje įgyta kvalifikacija ar išsilavinimas, kad bus sunku gauti valstybės teikiamas paslaugas (švietimo, sveikatos, socialines), kad jiems neaišku, ar bus įskaitytas jų darbo stažas (pensijai gauti), ar grįžus teks sumokėti kokius mokesčius.

Pabaigoje atnaujintu priemonių planu siūloma: (1) siekti, kad išvykusieji išlaikytų ryšį su Lietuva, jaustų valstybės dėmesį jiems rūpimais klausimais; (2) teikti informaciją apie valstybės paslaugas ir paramą sugrįžusiems; (3) nuolat tobulinti valstybės paslaugas ir paramos programas, jas pritaikyti sugrįžusių poreikiams, reikalui esant – kurti naujas.

KAIP AŠ TAPAU AMBASADORE

LAIMA REISS

Vilnius – Europos kultūros sostinė
2009 ambasadorė

Gimiau ir užaugau Lietuvoje. Gavusi finansininkės ir ekonomistės išsilavinimą Vilniaus universitete, ilgus metus dirbau atsakingą darbą Lietuvos mokesčių srityje. Mano tėvai nuo pat mažens ugdė meilę muzikai, dailei. Talentingos, labai gražiai piešusios mamos įkvėpta nuo mažens pamėgau meną. O pareiginas tėtis įpareigojo mane užauginti dorą sūnų. Tai – irgi menas. Turėjau gerus mokytojus Miltinio vardo gimnazijoje, o mano meniška siela su nemeniškomis studijomis ir gyvenimo rutina visada rasdavo atsvarą... Lietuvoje dirbau daugiau praktinį darbą, o svečioj šaly, matyt, iš nostalgijos išreiškiau save plačiau.

Mano senelis buvo nepriklausomos Lietuvos savanoris, kurį raudonieji sušaudė. Todėl, progai pasitaikius, reklamuoju ir naująją latvio režisieriaus sukurta dokumentinį filmą „Sovietų istorija“ (Soviet Story) apie tikrąjį sovietų terorą. Savo tėvų ir senelių atminimui bei Tėvynės ilgesio vedama kuriu parodas ir per savo darbus su Lietuva supažindinu Amerikos bendruomenes.

Į JAV mane atginė turistinis smalsumas, o pasilikti gyventi čia prieš šešerius metus paskatino ro-

Laima Reiss – Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009 ambasadorė.

Iš L. Reiss asmeninio archyvo

L. Reiss Vilniaus nuotrauka.

mantiška meilė. Kadangi mokslo niekada negana, baigiau dar vienas verslo administravimo magistro studijas. Be to, gilinu savo fotografijos žinias didžiausiame JAV Fotografijos institute New York mieste.

Šiuo metu esu Connecticut LB apylinkės vicepirmininkė. Vaidinau ir šios apylinkės teatro pastatymuose. Priklausau Lietuvos Vyčiams, Wa-

terbury kuopai, šimet esu išrinkta į JAV LB tarybą. Žurnalistinio smalsumo skatinama rašau straipsnius į Amerikos lietuvių spaudą. Prieš keletą savaičių savo lėšomis išleidau dvi knygas su savo fotografijomis Lietuvos vardo tūkstantmečio proga.

Kaip žinote, Lietuvos sostinė Vilnius šimet yra paskelbta Europos kultūros sostine, o Lietuva šimet

švenčia savo vardo tūkstantmetį. Ir mes, Amerikos lietuviai, švenčiame jį kartu su Lietuva. Aš, kaip Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009 savanorė ambasadorė, noriu kuo daugiau amerikiečių supažindinti su Lietuva. Tai mano asmeninis įsipareigojimas savo tėvų ir senelių atminimui. Mane įkvėpė ir drąsių Lietuvos vyrų žygis su nedidele jachta aplink pasaulį.

Sutikusi šiuos drąsius žmones New York, sumaniau ir aš daugiau padaryti. Surengiau savo fotodarbų parodą. Mano fotografijos jau keletą metų yra spausdinamos geriausių Amerikos fotografijų knygose, dalyvauju konkursuose. Šimet į tokią knygą pateks ir mano fotografija su lietuviška sodyba, kurią pamatys daugybė žmonių.

Surengti parodą kainuoja nemažus pinigus, tai sunku atlikti vienam žmogui. Sulaukiau dalies paramos iš Connecticut Lietuvių Bendruomenės, kuriai esu labai dėkinga. Bet be mano kolegos, kinų kilmės amerikiečio fotografo Heming Jiang ir mano asmeninių lėšų, entuziazmo ir net užsispyrimo mano naujos parodos iš viso nebūtų buvę.

Myliu žmones, gal todėl per mėną mėgstu bendrauti su jais, į jį įdedu visą savo širdį. Jeigu kuri LB ar telkinys norėtų pasikviesti mano parodą pas save, būtinai atvešiu ją ir į jūsų

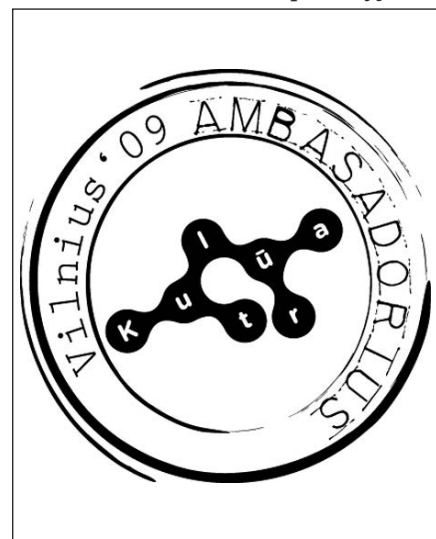
miestą. O kol kas laukiu jūsų mano jau suplanuotose parodose:

2009 m. rugpjūtį – Naugatuck, CT, bibliotekoje;
2009 m. rugsėjį – Woodbridge, CT, bibliotekoje;
2009 m. spalį-lapkritį – Seymour, CT, bibliotekoje;
2010 m. vasarį-kovą – Waterbury, CT, bibliotekoje ir kt.

Daugiau informacijos rasite mano internetiniame puslapyje:

www. LaimaPictures.com

Atrastas seniausias pasaulyje

NĖRA OPOZICIJOS

Atkelta iš 3 psl.

Juokinga tai, kad P. Gražulio moralizavimas „užveda“ ir įkaitina pernai krikdėmais tapusius valdančiuosius konservatorius: jie kaipmat pamiršta apie Vakarų konservatoriams ideologiškai būdingą nuosaikumą ir metasi įkandinėti P. Gražulio į davatkiškus kraštutinumus. „Nepilnamečių apsaugos“ pavadinimu prastumas cenzūros įstatymas, priimtas iš

esmės konservatorių ir „tvarkiečių“ balsais, yra iškalbingas gražulininkų skleidžiamo mąstysenos užkrato pavyzdys.

Blogai, kai politinė opozicija tiek tesugeba. Juk kaip tik dabar, ekonominės krizės sąlygomis, visuomenė turėtų vertinti partijų pajėgumą pirmiausia pagal jų teikiamas ekonominės politikos alternatyvas. Bet dėmesio vertų alternatyvų paprasčiausiai nėra.

Sunkmečių opozicija gal vengia

atsakomybės ir nesiveržia į valdžią. Tačiau jos priedermė demokratinėje valstybėje – nuolat aiškinti ir priminti, kokias strategines, programines alternatyvas ji siūlo valdžios politikai, užuot vien padrikai kritikavus atskirus sprendimus bei rodžius proginį humaniškumą nusikaltėlių atžvilgiu. Priešingu atveju opozicinėmis laikomos partijos savo paskirties neatlieka – jos virsta tik našta mokesčių mokėtojams ir tuščia vieta viešojoje erdvėje.

Kęstutis Masiulis šaiposi iš Vilniaus miesto savivaldybės, neseniai

paskelbusios konkursą miesto strategijai rengti. Konservatoriaus nuomone, savivaldybė turi savo jėgomis dirbti jai priklausančius darbus ir pati rengti strategijas, užuot skelbusi konkursus, kurių laimėtojai perimnėtų vietos valdžios funkcijas. Jei dabartinė Seimo opozicija vadovautųsi K. Masiulio kritikuotos savivaldybės logika, ji turėtų skelbti konkursą šešėlinei vyriausybei formuoti bei jos programinėms nuostatoms rengti. Nes savo tiesioginio darbo atlikti ji paprasčiausiai nesugeba ar nenori.

ARCHEOLOGAI ŠALIA MARIJAMPOLĖS APTIKO UNIKALIŲ RADINIŲ

ALGIS VAŠKEVIČIUS
Specialiai „Draugui“ iš Lietuvos

Liepos pradžioje Marijampolės pakraštyje, kairiajame Šešupės krante, archeologinius kasinėjimus pradėję specialistai net neįtarė, kad suras čia ir senovės protėvių gyvenvietę, ir naują piliakalnį, ir unikalią mūsų protėvių laidojimo vietą.

Archeologinės ekspedicijos narius į Sūduvos sostinę jau trečius metus iš eilės pakvietė Marijampolės savivaldybės atstovai, norėdami, kad būtų geriau ištirtos būsimojo tilto per Šešupę prieigos. Tokio tilto statyba turėtų prasidėti jau artimiausiu metu. Naujasis tiltas, kirtęs Šešupę, atsirems į Meškučių piliakalnio prieigą, kurios jau seniai domina archeologus.

Archeologai žinojo, kad šalia Meškučių mūsų protėviai gyveno jau labai seniai, vieną gyvenvietę čia jie buvo atradę 1996 metais, bet pernai visiškai netikėtai surado ir didelę naują senovės gyvenvietę. Tada buvo nutarta kasinėjimus pratęsti šių metų vasarą. Tyrimams vadovauja Vilniaus universiteto docentas Algimantas Merkevičius, kartu su juo dirba grupė Vilniaus universiteto archeologijos katedros studentų, taip pat muziejų specialistų. Darbo sąlygos labai sunkios – tenka atidengti daugiau kaip pusmetrio storio kultūrinį sluoksnį, sušlapęs molis limpa prie rankų, o radiniai aptinkami tą molį valant ir sijojant saujomis.

Senovės gyvenvietėje archeologai jau rado titnago gaminių liekanų, įvairios keramikos lygiu ir grublėtu paviršiumi likučių, kaltinių vinių, įdomų molio verpstuką, žalvarinę monetą ir kitų daiktų. Skaičiuojama, kad iš viso čia rasta apie 6,000 įvairiausių senovinių daiktų liekanų ir fragmentų. Koks radinių amžius, dar teks nustatyti specialistams, bet manoma, kad žmonių čia gyventa jau pirmajame tūkstantmetyje prieš Kristų.

Pernai čia dirbę archeologai pasiskelbė apie dar vieną netikėtą radinį – piliakalnį. Jis buvo surastas maž-

daug už 300 metrų nuo seniai žinomo Meškučių piliakalnio. Tai, kad rastas būtent piliakalnis, rodė ir jo vieta, ir pylimas, ir radiniai – molio, tinko gabalai, stulpavietės, židinio keramikos detalės.

Šiomet archeologų laukė dar vienas netikėtumas – šalia atrastojo piliakalnio jie aptiko maždaug 30–60 cm gylyje išbarstytus degintus žmonių kaulus. Iš viso rasta maždaug 500 sudegintų kaulų fragmentų. „Tai yra unikalūs radinys, nes iki šiol nei Lietuvoje, nei aplinkinėse šalyse tokių laidojimo ritualų nebuvo rasta. Aptikome ir įprastų palaidojimų, kai kaulai būna sudėti į duobelę ar urną, tačiau pirmą kartą įsitikinome, kad sudeginti lauže kaulai atnešti į kitą turbūt buvusią šventą vietą prie piliakalnio ir išbarstyti“, – stebėjosi archeologas A. Merkevičius.

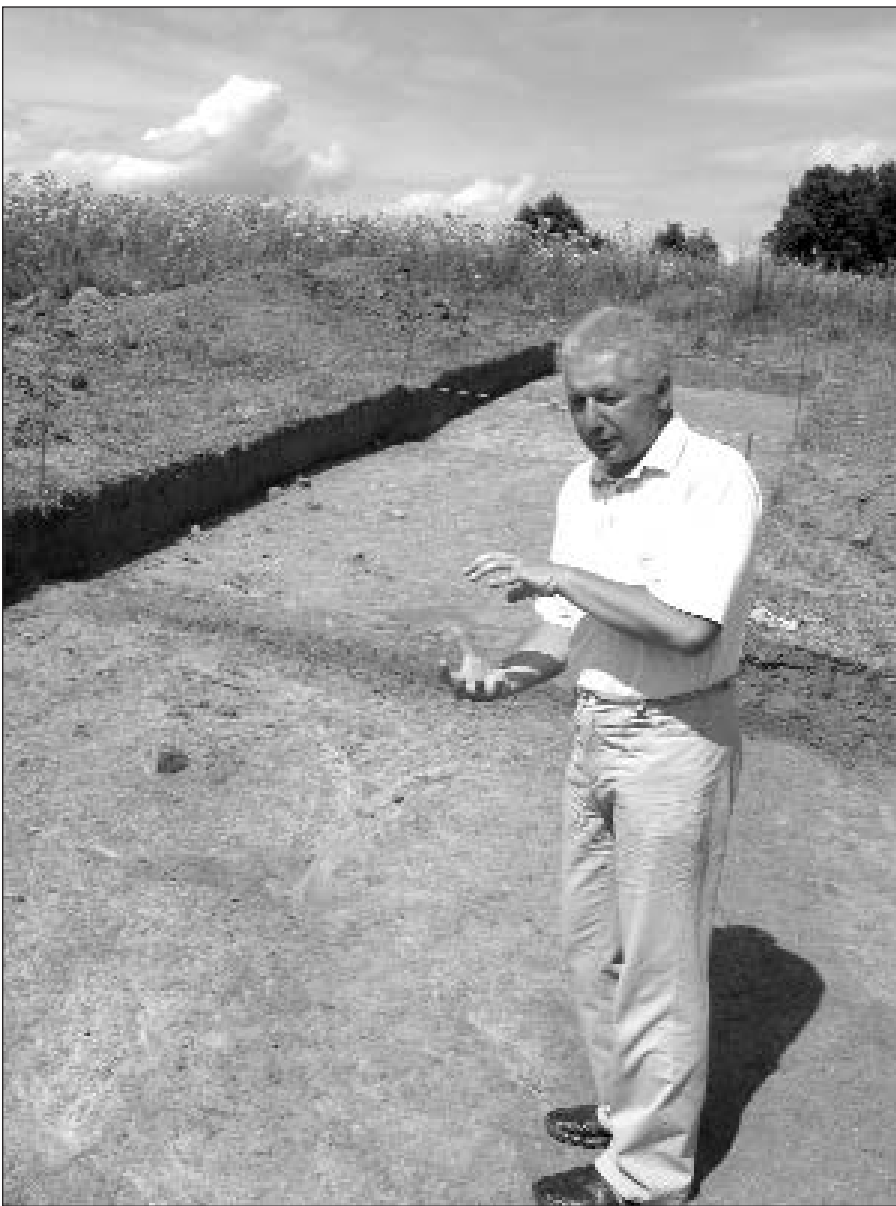
„Iki šiol Lietuvoje tyrinėjant piliakalnių mums niekaip nepavykdavo surasti žmonių palaikų ir palaidojimo vietų. Naujieji radiniai prie Marijampolės liudija, kad ir kitose vietose deginti kaulai galėjo būti išbarstomi šalia piliakalnių didelėje teritorijoje“, – aiškino archeologas.

Iš kartu rastų titnago, keramikos

fragmentų sprendžiama, kad šie palaidojimai – taip pat iš I amžiaus prieš Kristų. A. Merkevičius sakė, kad senovės gyvenvietės teritorija – labai didelė, tad viską ištyrinėti reikia ir daug laiko, ir nemažai pinigų. Jei pinigų trūksta, specialistai siūlo palikti šią vietą kaip archeologinį kultūrinį rezervatą ir jokių urbanizacijos darbų nevykdyti.

Kai visi kasinėjimų vietoje aptik-

Archeologas A. Merkevičius stebisi radiniais prie Šešupės.

ti radiniai bus sutvarkyti ir aprašyti, pačius vertingiausias iš jų marijampoliečiai ir miesto svečiai galės pamatyti Sūduvos sostinėje įsikūrusiame kraštotyros muziejuje.

„Jau dabar aišku, kad čia, prie Šešupės, gyventa bent tris kartus. Seniausi radiniai – dar iš pirmojo tūkstantmečio iki Kristaus, po to protėvių čia būta ir viduramžiais, XV–XVI amžiuje, nors daugelis istorikų iki šiol manė, kad tuo metu karų nuniokotas Sūduvos kraštas buvo virtęs dykra. Dabar jau galime teigti, jog tuo metu čia jau tikrai buvo gyvenama“, – sakė A. Merkevičius.

Vėliausi radiniai – iš XIX–XX amžiaus pradžios. Archeologai ištyrinės apie tūkstančio kvadratinį metrų ploto teritoriją, nors senovės gyvenvietės būta gerokai didesnės. Dabar darbai vyks iki rugpjūčio pabaigos, planuojama ateityje juos vėl pratęsti. „Tokios vietos, kurios byloja apie mūsų protėvių gyvenimo būdą, yra būtina saugoti ir tausoti. Sūduvos kraštas turi ir Stanaičių, Lakinskių piliakalnius, Turlojiškės gyvenvietę, kurioje rasti senovės žmogaus kaulai – tokia turtinga praeitimi jūs galite didžiuotis“, – įsitikinęs archeologas.

Dirbti tenka labai sunkiomis sąlygomis.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Ryga, rugpjūčio 10 d. (ELTA) – Lietuvos atstovė Vaida Ragėnaitė Rygoje vykusiame konkurse „Mrs Universe 2009“ vienbalsiai išrinkta gražiausia Vissatos moterimi. Konkurso nugalėtoja turi pirmumo teisę surengti kitų metų konkursą savo šalyje, todėl gali būti, kad jau netrukus Lietuvoje pamatysime gražiausias pasaulio moteris. Komisijos narių teigimu, itin retai pasitaiko, kad pirmosios vietos laimėtoja išrenkama vienbalsiai, nors dėl kitų vietų kilo daug ginčų. Konkurse iš viso dalyvavo 18 šalių atstovės. Antrąją ir trečiąją vietas laimėjo Belgijos ir Filipinų atstovės. Lietuvos atstovė V. Ragėnaitė – 35 metų finansų specialistė, augina du vaikus – 15 m. sūnų Arną ir dviejų metų Urę, laisvalaikio tapo, domisi rožių auginimu. V. Ragėnaitės šių metų pabaigoje dar laukia kelionė į egzotiškąją Vietnamą, kur kartu su kitų 50 šalių atstovėmis dalyvaus konkurse „Mrs World“.

Delfi.lt nuotr.

Pagrobtų jūreivių artimiesiems – nemokama psichologinė pagalba

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (BNS) – Nigerijoje pagrobtų Lietuvos jūreivių šeimoms pasiūlyta nemokama psichologinė pagalba. Ja žmonės galės pasinaudoti, kai pajus tokios pagalbos poreikį.

Sveikatos apsaugos viceministrė Nora Ribokienė tvirtino, kad pagalba suderinta su Užsienio reikalų ministerija, atsiklausta ir pačių jūreivių šeimų, ar psichologinė pagalba jiems būtų reikalinga.

„Kadangi žmonės pasakė, kad yra toks poreikis, Klaipėdos psichologijos centrams pavesta padėti šiems žmonėms“, – teigė N. Ribokienė.

Anot viceministrės, jeigu reikės, psichologų paslaugos bus pasiūlytos ir iš nelaisvės išvaduotiems jūrininkams. N. Ribokienės teigimu, psicho-

logų pagalba visiems bus suteikta nemokamai.

Šiuo metu nei „Limarko“ laivininkystės bendrovė, nei tarpžinybinę krizės valdymo grupę koordinuojanti Užsienio reikalų ministerija visuomenei neteikia jokios smulkesnės informacijos, kaip sprendžiama ši padėtis.

Nėra žinoma, ar pagrobėjai susiekė su Lietuva, ar yra reikalaujama išpirkos. „Limarko“ laivininkystės bendrovė yra patikinus, kad visi pagrobti jūreiviai yra sveiki, o užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas ne kartą pareiškė, kad valstybė su pagrobėjais nesidera ir nesiderės. URM ir bendrovė tikina, kad komentarai nepateikiami saugumo sumetimais.

Baltijos kelias bus įamžintas Briuselyje

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (Delfi.lt) – Minint Baltijos kelio 20-metį, šis įvykis bus įamžintas Briuselyje esančiame parke „Mini Europa“. Kaip pranešė Belgijos Lietuvių Bendruomenė, rugpjūčio 23 d. čia žadama atidengti gyvos grandinės modelį, kuris primins 1989 m. įvykusią simbolinę akciją, kai rankomis susikibo apie 2 mln. estų, latvių ir lietuvių.

Iškilmėse žada dalyvauti Vilniaus, Talino ir Rygos merai Vilius Navickas, Edgar Savisaar bei Nils Usakov, taip pat – „Mini Europos“ įkūrėjas Thierry Meeus. Parko lankytojai bus kviečiami susikibti už rankų ir, prisimenant Baltijos kelią, sudaryti gyvą grandinę.

600 žmonių, kurie parko tinklalapyje <http://www.minieurope-education.org/baltic/form-baltic-uk.htm> užsiregistruos pirmiausiai, žadama įleisti nemokamai. Anot „Mini Europos“ direktoriaus, pirmenybė bus teikiama tiems, kurie galės spalvingai

pristatyti savo šalį – atsineš vėliavų, tautinių spalvų drabužių, plakatų.

Šventės metu kartu lietuviai, latviai ir estai bus kviečiami užtraukti Baltijos tautų vienybę ir kovą už laisvę simbolizuojančią dainą „Ārgake Baltimmaad, Atmostas Baltija, Bunda jau Baltija“.

Baltijos kelias įvyko 1989 m. rugpjūčio 23 d., minint stalininės Sovietų Sąjungos ir nacistinės Vokietijos pasirašyto Molotov-Ribbentrop pakto bei jo slaptųjų protokolų, kuriais neteisėtai pasidalyta Europa, 50-ąsias metines. Akcijos metu už rankų susikibę trijų Baltijos šalių piliečiai sudarė gyvą grandinę nuo Gedimino pilies Vilniuje iki Talino. „Baltijos kelio“ dalyvavo apie 2 mln. žmonių. Po dvejų metų pasaulis pripažino nepriklausomas Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybes.

Neseniai ši akcija buvo įtraukta į UNESCO programos „Pasaulio atmintis“ tarptautinį registrą.

Lietuvoje apsilankys JAV valstybės sekretorės pavaduotojas

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (BNS) – Lietuvoje šią savaitę apsilankys JAV valstybės sekretorės pavaduotojas Europos ir Azijos reikalams Philip H. Gordon.

Ph. Gordon rugpjūčio 12–13 d. savo sodyboje, esančioje Utenos rajone, priims Lietuvos užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas.

Kaip pranešė Užsienio reikalų ministerija, susitikimo metu ketina-

ma aptarti Lietuvos ir JAV bendradarbiavimą, NATO darbotvarkės klausimus, organizacijos plėtrą ir naujai rengiamą NATO Strateginę koncepciją, santykius su Rusija.

Taip pat bus kalbama apie tarptautinės bendruomenės veiklą Afganistane, ES Rytų partnerystės iniciatyvą, Baltarusijoje vykstančius procesus ir kitus svarbius tarptautinės politikos klausimus.

Nepavyksta išprašyti Rusijos diplomatų

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (BNS) – Rusijos ambasada vis dar naudojasi namu ir dviejų kambarių butu Turniškėse, nors Lietuvos Vyriausybė jau kelerius metus derasi dėl panaudos sutarties nutraukimo.

„Padėtis dėl Rusijos Federacijos naudojamų pastatų Turniškėse nėra pasikeitusi. Lietuva yra išreiškusi savo pageidavimą nutraukti patalpų Turniškėse nuomą, tačiau iki šiol nėra susitarta dėl kito pastato nuomos ar sklypo skyrimo Rusijos Federacijos ambasada“, – teigė Užsienio reikalų ministerijos atstovas spaudai Rolandas Kačinskas.

Šios derybos esą yra „dalis bendresnio klausimo dėl Lietuvos diplomatinio turto Maskvoje ir Rusijos Federacijos diplomatinio turto Vilniuje

teisinio statuso sutvarkymo“.

Vyriausybė Rusijos ambasadai panaudos pagrindais pastatu ir dviejų kambarių butu Turniškėse laikinai leido naudotis dar 1994 metais.

Adolfo Šleževičiaus Vyriausybės Rusijos ambasadai skirtame name, esančiame priešais dabartinį prezidento Valdo Adamkaus namą, iš pradžių gyveno pirmasis Rusijos ambasadorius Lietuvoje Nikolaj Ober-tyšev. Pastaruoju metu 120 kv. metrų ploto pastate niekas nuolat negyvena.

Prieš porą metų svarstytos galimybės šiame name įkurdinti Vadovybės apsaugos departamentą, kurio darbuotojai saugo prezidento namą. Bet šie planai liko neįgyvendinti, nes Rusijos ambasada nesutinka išsikraustyti iš geroje vietoje esančio pastato.

„Misija Sibiras“ tvarkė lietuvių kapinaites

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (Delfi.lt) – „Misijos Sibiras“ jaunimas, šiuo metu esantis Buriatijoje, atnaujino po taigos gaisro stipriai nukentėjusias senąsias lietuvių tremtinių kapinaites buvusiam Zonos kaime.

„Vaizdas buvo baisus – kryžiai sudegę, paminklai išvartyti. Mes iš kapinių išnešėme sudegusius medžius, pašalinom apdegusį dirvožemio sluoksnį, atstatėm, suvirinom ir nudažėm centrinių kapinių kryžių. Dirbti teko plaupiant smarkiam lietu“, – sakė ekspedicijoje dalyvaujanti Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos atstovė Laura Tyrylytė.

Po darbų dėl nuolat pliaupiančio

lietaus jaunimui teko ieškoti nakvynės vietos po stogu, nes palapinėse apsistoti buvo neįmanoma. Pagelbėjo gretimas Shabur kaimas, kurio remontuojamame administracijos pastate ir prisiglaudė „Misija Sibiras“.

Šiemet buvo organizuojamos dvi „Misijos Sibiras“ ekspedicijos. Pirmoji liepą važiavo į Kazachstaną, antroji rugpjūčio 1 d. patraukė į Buriatiją Rusijoje.

Buriatijoje jaunimas tvarko apleistas lietuvių kapavietes ir ieško ten vis dar gyvenančių tautiečių. Planuojama, kad ekspedicijai pavyks aplankyti Zaigarajev, Verchny Taltsy bei Chorinsk vietas.

Nukritus sklandytuvui žuvo žmogus

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (Delfi.lt) – Šeštadienio vakarą Kretingos rajone, Dauginčių kaime, žuvo sklandytojas. Pranešama, kad netoli Kartenos oro uosto sklandytuvą užkliuvo už elektros laidų ir rėžėsi į žemę.

„Skrendant virš plento žemame aukštyje, prieš saulę pilotas nepastebėjo skersai kelio einančių elektros laidų, į kuriuos atsitrenkė ir nukrito“, – sakė Civilinės aviacijos departa-

mento pavaduotojas Alvydas Šumskus.

Sklandytuvu skrido du žmonės. Vienas vyras žuvo, kitas gydomas ligoninėje. Kaip sakė Kretingos greitosios pagalbos skyriaus medikai, sužeistas vyras buvo nuvežtas į Klaipėdos universitetinę ligoninę. Jam nustatyti sunkūs sužalojimai.

Anot aviatorių, sklandytuvą skrido per žemai, todėl nesugebėjo išvengti elektros laidų.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Susitikimą temdo su narkotikais siejamas smurtas

JAV prezidentas Barack Obama (d.) susitiko su Meksikos prezidentu Felipe Calderon ir Kanados ministru pirmininku Stephen Harper. **Scanpix** nuotr.

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (AFP/BNS) – JAV prezidentas Barack Obama sekmadienį Meksikoje pradėjo savo pirmąjį Šiaurės Amerikos vadovų viršūnių susitikimą, kurio darbotvarkėje esančias ekonomikos krizės ir kiaulių gripo pandemijos problemos aptemdė su narkotikais siejamas smurtas Meksikoje.

Prieš vadovų atvykimą į Meksiką ginkluotas komandos nušovė advokatę, kuri gynė įtariamus narkotikų kontrabandininkus šalies šiaurėje. Nuo 2008 m. pradžios per virtinę išpuolių, siejamų su narkotikais, šalyje jau žuvo beveik 10,000 žmonių.

Šimtai kareivių ir policininkų buvo sutelkti vakariniame Gvadala-charos mieste, kad užtikrintų saugumą per viršūnių susitikimą, kuriame dalyvauja vadovai iš regiono, turinčio beveik 450 mln. gyventojų.

B. Obama sekmadienį per dvišales derybas su Meksikos prezidentu Felipe Calderon išreiškė „tvirtą paramą“ Meksikos kovai su narkotikų karteliais. Tačiau JAV vadovas, kuris pripažino Amerikos atsakomybę dėl narkotikų prekybos problemos Meksikoje, taip pat pabrėžė „žmogaus tei-

sių svarbą jam pačiam, Jungtinėms Valstijoms ir Meksikai”.

Susitikimas vyksta netylant žmogaus teisių organizacijų ir JAV įstatymų leidėjų kritikai dėl numanomų teisių pažeidimų, kuriuos vykdo kariai, dalyvaujantys kovos su narkotikų karteliais kampanijoje.

Iš viso joje dalyvauja apie 40,000 karių. Be to, pranešama, kad prekyba narkotikais užsiimančios gaujos iš Meksikos vis aktyviau veikia JAV, Kanadoje ir kitose šalyse.

F. Calderon ir B. Obama sutarė „toliau skatinti dvišalį bendradarbiavimą kovoje su organizuotu nusikalstamumu abiejose sienos pusėse, remiantis pagarba kiekvienos šalies teisės sistemai.

F. Calderon taip pat iškėlė klausimą dėl vilkinimo perduoti dalį pinigų, numatytų 1,4 mlrd. dolerių vertės JAV saugumo pakete, kuris dar žinomas kaip „Meridos iniciatyva”.

Tuo tarpu Kanada paskelbė, jog padidins kanadiečių federalinės Raitosios policijos vykdomą Meksikos pareigūnų rengimą, kuris bus dalis naujos saugumo programos Šiaurės ir Pietų Amerikai.

Talibanas įgyja persvarą

Vilnius, rugpjūčio 10 d. (AFP/BNS) – Amerikiečių pajėgų Afganistane vadas sako, kad Talibanas įgijo persvarą šioje šalyje, todėl Jungtinės Valstijos buvo priverstos keisti savo strategiją ir padidinti karių skaičių tose vietovėse, kuriose gyvena daug žmonių, rašo „The Wall Street Journal”.

Generolas Stanley McChrystal interviu laikraščiui sakė, kad ši kovotojų grupuotė iš savo tradicinių vietų Pietų Afganistane plečia veiklą ir kelia grėsmę anksčiau santykinai stabiliais laikytiems rajonams šalies šiaurėje ir vakaruose.

Talibai organizuoja išpuolius, per kuriuos vienu metu sprogdinamos pakelės bombos ir rengiamos pasalos. Šiuos išpuolius vykdo nedidelės grupės gerai ginkluotų kovotojų, todėl per jas žūva daug amerikiečių karių, sakė generolas.

„Dabar tai yra labai agresyvus priešas, – sakė S. McChrystal. – Turime sustabdyti jų išibėgėjimą. Tai sunkus darbas.”

JAV pajėgų Afganistane vadas sakė, kad karių perkėlimu siekiama užtikrinti geresnę civilių gyventojų ap-

saugą nuo augančio talibų smurto ir bauginimų.

Karių perkėlimas yra kol kas aiškiausia S. McChrystal strategijos Afganistanui apraška. Šioje strategijoje pagrindinis dėmesys skiriamas Afganistano gyventojų apsaugai, o ne kovotojų persekiojimui, rašo laikraštis.

JAV prezidento Barack Obama administracija jau įpusėjo amerikiečių karių skaičiaus Afganistane didinimo procesą. Jam pasibaigus šių metų pabaigoje Afganistane turėtų būti rekordiškai daug – 68,000 – amerikiečių karių.

Kai kurie JAV kariniai pareigūnai mano, kad Talibanas, pasinaudamas amerikiečių surengtu puolimu šiaurinėje Helmando provincijoje, permetė dalį savo kovotojų į pietinį Kandaharo miestą ir įsteigė ten šešėlinės vietos vyriausybės ir teismus, rašo „The Wall Street Journal”.

S. McChrystal sakė, jog planuoja perkelti į Kandaharą daugiau amerikiečių karių, kurie padėtų kanadiečių pajėgoms, atsakingoms už saugumą regione.

EUROPA

BRATISLAVA

Šiaurės Slovakijoje pirmadienį po sprogimo anglių šachtoje po žeme liko įkalinti 18 angliakasių, pranešė kasybos bendrovės atstovas spaudai. Sprogimas Handlovos anglių šachtoje, esančioje už 195 km į šiaurės rytus nuo sostinės Bratislavos, veikiausiai įvyko dėl susikaupusių dujų sprogimo.

HELSINKIS

Sekmadienį Suomijos įlankos neutraliuose vandenyse į paviršių iškilo Rusijos povandeninis laivas, praneša Suomijos interneto laikraštis „Iltalehti”. Laikraščio turimomis žiniomis, povandeninis laivas iškilo į paviršių už kilometro nuo Suomijos jachtos, kuri plaukė į Taliną.

Šią vasarą Baltijos jūroje iš beveik 90 švyturių bus išimtos radioaktyvios baterijos, pranešė Suomijos radiacinio saugumo centro specialistas Heikki Reponen. Radioaktyvių baterijų keitimo saulės baterijomis projektą finansuoja Norvegija, Suomija ir Rusija, darbus atlieka Rusijos darbininkai.

TALINAS

Estijos pasieniečiai nepraleido į savo šalį Latvijos nacionalbolševikų vadovo Vladimir Linderman, grįžtančio iš Suomijos. V. Linderman sakė, kad anksčiau kelis kartus viešai buvo įvažiavęs į Estiją ir jo niekas nesulaukė. V. Linderman ketina dar kartą pamėginti kirsti Suomijos ir Estijos sieną, bet jau lydimas Estijos žurnalistų.

VIENA

Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacija (ESBO) paskelbė, kad nusiųs stebėtojus stebėti kitą mėnesį įvyksiančių Vokietijos visuotinių rinkimų, – tai pirmas kartas, kai tokia misija siunčiama į Vokietiją. Kaip pranešė Vokietijos spauda, ESBO rinkimų stebėtojus nusiųsti nusprendė po prieštarų

vertinamo Vokietijos rinkimų komisijos sprendimo uždrausti mažesniems partijoms dalyvauti rugsėjo 27 d. balsavime.

ROMA

10 italų jūrininkų, kurių vilkiką prieš keturis mėnesius Adeno įlankoje užgrobė Somalio piratai, atgavo laisvę, nes pagrobėjai paliko jų laivą, pirmadienį pranešė Italijos pareigūnai. Italijos ir Somalio pareigūnai drauge rinko žvalgybinę informaciją ir taikė diplomatinės priemones dėl įkaitų paleidimo. Užsienio reikalų ministerija nurodė, kad jokia išpirka nebuvo sumokėta. Su Italijos vėliava plaukiojantis vilkikas „Buccaneer” buvo užgrotas balandžio 11 d. Adeno įlankoje, kurioje siaučia piratai.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev pateikė Valstybės Dūmai įstatymo projektą dėl pakeitimų federaliniame šalies gynybos įstatyme. „Tai susiję su pernai metų įvykiais, – paaiškino D. Medvedev susitikęs su parlamentinių partijų vadovais Sočyje, turėdamas omenyje konfliktą su Gruzija. – Visiškai nenorėtume, kad šie įvykiai pasikartotų, bet griežtą reglamentaciją reikia turėti.”

JAV

NEW YORK

Prie New York miesto susidūrus sraigtasparniui ir lengvajam lėktuvui žuvo 9 žmonės, praneša BBC. Susidūrimas įvyko virš Hudson upės, po jo sraigtasparnis ir lėktuvas įkrito į upę. Sraigtasparnyje skrido 6 žmonės – pilotas ir 5 italų turistai, lėktuve nelaimės metu buvo 3 žmonės, įskaitant vaiką. Manoma, kad nė vienam skridusiajam išsigelbėti nepavyko.

LOS ANGELES

Per riaušes South California esančiame kalėjime buvo sunkiai sužeisti 55 kaliniai, kurie dabar gydomi ligoninėje, dar daugiau kaip 200 kalinių patyrė lengvus sužeidimus, sakė kalėjimo atstovas. Muštynės tarp kalinių kilo šeštadienį vakare, kalėjimo, kuris yra įsikūręs Chino mieste 56 km į rytus nuo Los Angeles.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LYDI ŠVENTADIENIS

XIX EILINIS SEKMADIENIS

GAILESTINGUMO PALAIMA

RYTIS GURKŠNYS, SJ

Tebūna toli nuo jūsų visokie šiurkštumai, piktumai, rūstybės, riksmas ir piktžodžiai su visomis piktybėmis. Verčiau būkite malonūs, gailestingi, atlaidūs vieni kitiems, kaip ir Dievas Kristuje jums buvo atlaidus /Ef 4, 31-32/.

Girdėjau pasakojimą apie vieną vyrą, kuris neteko abiejų kojų keistoje automobilių nelaimėje. Vėlai vakare jis greitkelyje keitė prakiurusią padangą. Tuo metu girtas vairuotojas netikėtai dideliu greičiu pervaziavo ir sulaužė abi kojas taip, kad jas reikėjo amputuoti. Po kelių dienų jo draugai atėjo jo lankyti ir kalbėjo paguodos žodžius dėl atsitikusių jam nelaimės. Tačiau jis stebino visus šypsodamasis ir sakydamas, kad jam nereikia paguodos. Jis sakė: „Aš praradau kojas, bet nepraradau gyvenimo džiaugsmo, šeimos, draugų, namų ir daugelio kitų dalykų, kuriais gėriuosi. Aš nesu pralaimėtojas, esu gausiai Dievo apdovanotas. Jis dar daug nuostabių dalykų yra man paruošęs.” Žinoma, jis galėjo pulti į neviltį, kaltinti tą, kuris sugriovė jo gyvenimą. Tačiau jis žinojo, kad turi atleisti kitam žmogui, kad ir vėl galėtų džiaugtis gyvenimu. Jis pasirinko ne pyktį ir rūstybę, bet gailestingumą ir atlaidumą.

Šio sekmadienio antrasis Šv. Rašto skaitinys mums primena, jog visas mūsų gyvenimas ateityje priklauso nuo mūsų dabartinio pasirinkimo. Daug žmonių gyvena gailėdamiesi, kad jie per mažai meilės parodė vienas kitam iki paskutinio išsiskyrimo. Jie sako: „Tu neįsivaizduoji, kaip aš norėčiau turėti tik vieną galimybę ją dar kartą sutikti, kad pasakyčiau, jog ją tikrai mylėjau! Aš per mažai jai parodžiau, kai buvome kartu.”

Nė vienas žmogus, stovėdamas prie mylimo žmogaus kapo, nepasakė: „Gailiuosi dabar, kad per daug laiko praleidau su juo, per daug gerumo ir meilės jam parodžiau.” Gyvenimas yra labai trapus. Galime brangaus žmogaus netekti kiekvieną akimirką. Ar savo žodžiu ar veiksmais parodome, kad tikrai mylime savo tėvus, savo vaikus? Gal gyvename sunkiu laiku darbe, finansuose, šeimoje, studijose. Nelaukime, nebeatidėliokime, atsikratykime neigiamo mąstymo apie vienas kitą. Stenkimės pastebėti, kiek daug gerumo kiekviename žmoguje.

Vienas vyras pasakojo, kaip jį nuolat nervindavo tos akimirkos, kai žmona, išeidama vakare iš namų, palikdavo neišjungtus šviestuvus kambariuose. Jis grįždavo namo ir rasdavo tuščius namus su daugybe šviečiančių lempų. Jis gražiai prašydavo, kad jį visada išjungtų ir taupytų elektros energiją. Tačiau tai kartojosi daug kartų. Žinoma, ji to nedarė tam, kad jį sunervintų. Paprasčiausiai jų charakteriai ir auklėjimas buvo skirtingi. Penkerius metus jis bandė pataisyti šį jos elgesį. Dažnai grįždavo namo įsitempęs, nusiteikęs tai akimirkai, mokydavo ją, jai aiškino apie elektros taupymą. Po penkerių metų jam nepavyko pakeisti jos elgse-

nos, tačiau jam pavyko suprasti, kad buvo neverta kovoti su šia žmonos savybe. Jis suprato, jog dvidešimčia litų didesnė elektros sąskaita yra smulkmena palyginti su ta ramybe ir santaka šeimoje, kurios negalima nupirkti už jokių pinigų. Tikriausiai daugelis sutuoktinių sutiktų sumokėti daug daugiau negu 20 Lt už tai, kad turėtų daugiau nuoširdumo, švelnumo, ramybės ir sutarimo savo namuose.

Visada sutiksime žmonių, kurie mus ižeis, darys klaidų ir paliks nuoskaudų. Tačiau turime leisti jiems suklysti, prisimindami, jog jie nėra tobuli. Jei kasdien praleidžiame kelias valandas dirbdami ar bendraudami su žmonėmis, neišvengsime tų atvejų, kai būsime nesuprasti, kai mus apkalbės, kai neteisingai apkaltins. Turime leisti jiems suklysti ir būti netobuliems. Neleiskime, kad tie jų žodžiai apnuodytų mūsų gyvenimą. Būkime tvirti ir neatsakykime pykčiu į kiekvieną kito žmogaus klaidą. Nebūkime tie, apie kuriuos kiti žmonės turėtų vaikščioti ant pirštų galų ar kitaip mūsų vengtų, bijodami mūsų reakcijos į jų poelgius. Dažnai kiti bijo mūsų, nes mes greitai nusi-viliame, supykstame, skundžiamės, kritikuojame ir kaltiname kitus.

Dažnai pamirštame, kad gyvenimas per trumpas, kad gyventume nuliūdę, nusivylę, nepatenkinti ir pikti dėl patirtų skriaudų. Turime dabar apsispręsti ir pasirinkti ramų ir visavertį gyvenimą. Kartais man žmonės po pamaldų sako: „Ryti, nepatinka, kad kunigas taiko verslo principus sielovadoje.” Kitas sako: „Ryti, nieko naujo neberandu tavo pamoksluose. Pamaldos buvo per ilgos ir muzika per tranki.” Atsakau: „Dėkoju. Tegul Dievas jus toliau laimina. Linkiu geros savaitės. Pasimatysime kitą sekmadienį.” Turime stengtis nusikratyti viso nepasitenkinimo, įžeidimų ir pykčio, kuriuos patiriame iš kitų.

Dažnai pykstame ant nemandagių ir šiurkščių žmonių, nesistengdami suprasti, kokie iššūkiai ir prieštara-vimai drasko jų širdis tą akimirką. Jei nusimename ir supykstame, smunkame iki jų lygio. Su meile, gailestingumu ir atlaidumu galime pakylėti ir padrąsinti juos pačius. Kitų šiurkštumas ir piktumas parodo, kad jie vidujai labai kenčia ir vargsta bei ieško ir šaukiasi pagalbos. Nebūkime tokiais pat, kaip ir tie, kurie mus skaudina ar įžeidžia. Sėkime gerumo sėklas jų širdyse. Jei esame geri tiems, kurie mums kenkia, sėjame Dievo gailestingumo sėklas.

Kasdien turime apsispręsti, jog atleisime greitai tiems, kurie šian-dien mus įskaudins. Turime apsispręsti, kad neleisime pykčiui išsiskynyti. Jei atleisime greitai ir laikysime širdį švarią nuo nuoskaudų, galėsime dar labiau džiaugtis savo gyvenimu. Tada gerumo sėklos augs mūsų gyvenime, mūsų santykiai taps vis geresni. Dievas apipils mus naujais palaimini-mais ir labiau atsiversime naujiems malonės turtams, kuriuos jis mums dar yra parengęs.

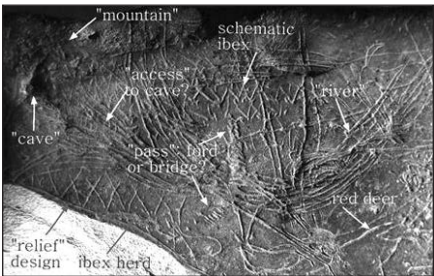
Bernardinai.lt

MARGUMYNAI

Atrastas seniausias pasaulyje žemėlapis

Archeologai teigia atradę seniausią pasaulyje žemėlapi, kuris sukurtas beveik prieš 14 tūkst. metų. Ispanijos Naravos regione esančiame Abauntzo urve rasta akmeninė lentelė, manoma, yra pirmasis žinomas vietovės atvaizdas.

18 centimetrų ilgio ir 13 centimetrų pločio lentelėje esantys raižiniai vaizduoja kalnus, vingiuojančias upes ir maisto rinkimo bei medžiojimo vietas. Artefaktas oloje atrastas 1993 metais, po to Saragosos universiteto komanda 15 metų bandė atspėti akmenyje įrėžtas linijas ir išrai-tymus, rašo telegraph.co.uk.

„Tvirtai galime pasakyti, kad tai eskizas, aplink esančios vietovės žemėlapis”, – teigė tyrėjų komandai

vadovavusi Pilar Utrilla. „Kad ir kas jį sukūrė, bandė akmenyje atvaizduoti upių tekėjimą, urvą supančius kalnus ir toje vietovėje sutinkamus gyvūnus. Pavaizduotas gamtovaizdis sutampa su vietovės geografija”, – pridūrė ji.

Paskutiniajame leidinio „Journal of Human Evolution” numeryje skelbiamas tyrimas praplečia žinias apie ankstyvojo modernaus žmogaus erdvės suvokimo, planavimo ir organizuotos medžioklės gebėjimus.

„Mes negalime būti tikri, kad to buvo siekta kuriant lentelę, tačiau tai aiškiai buvo svarbu tiems, kurie urve gyveno prieš 13 tūkst. 660 metų. Galbūt taip buvo stengiamasi įamžinti vietovę, kurioje buvo gausu grybų, paukščių kiaušinių ir įrankių gamybai naudoto titnago”, – teigė P. Utrilla. Tyrėjai mano, kad toks brėžinys taip pat galėjo būti naudojamas kaip priemonė istorijoms pasakoti ar medžioklėms planuoti. „Nieko panašaus Vakarų Europoje iki šiol nebuvo atrasta”, – sakė tyrėjų grupės vadovė.

Lrt.lt

AUKOJO LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDUI

\$300 Asta Veličkaitė, Chicago, IL (viso \$600).

\$200 Lucina Kaufmann Chalmeta, Alexandria, VA (viso \$1,000); kun. Vytas Memėnas, Joliet, IL (viso \$1,700); Algis ir Laimutė Stepaičiai, Arlington Heights, IL (viso \$2,670); Joana Stoškus, Palos Park, IL (viso \$240); Ada Sutkus, Beverly Shores, IN (viso \$2,600); Vytenis ir Vida Šilai, Chicago, IL (viso \$1,650); Julius ir Zita Širkai, Lemont, IL (viso \$1,970); Nemira Šumskis, Chicago, IL (viso \$1,800); Agota Tiškus, Lemont, IL (viso \$475).

\$150 Vincas ir Theresa Urbaičiai, Cleveland, OH (viso \$2,100).

\$100 Ardys Juozas, Fairview, PA (viso \$350); dr. Birutė Kasakaitis, Oak Lawn, IL (viso \$1,825) plk. Rom ir Liane Kilikauskai, Springfield, VA (viso \$550); Eduardas ir Elena Olšauskai, Berwyn, IL (viso \$250).

\$60 Aldona Vasonis, Chicago, IL (viso \$300).

\$50 Aldona Juozevičius, Oak Lawn, IL (viso \$525); Zinaida Katiliškis, Lemont, IL (viso \$225); Marija Kapačinskis, Chicago, IL (viso \$230); Genevieve Kikilas, Kenosha, WI (viso \$550); Lucy Kikilas, Kenosha, WI (viso \$550); Viktoras Kuraitis, Mokena, IL (viso \$575); Antanas Lingis, Burbank, IL (viso \$355); Ona Norvilas, Lemont, IL (viso \$805); Emilija Pakštienė, Chicago, IL (viso \$365); Vy-gand Petravičius, Kenosha, WI (viso \$255); Vytautas Prialgauškas, St. Pete Beach, FL (viso \$250); Antanas Sereika, Willow Springs, IL (viso \$520); Vladė Siliūnas, Clarendon Hills, IL (viso \$160); Pranutė Šošienė, Oak Lawn, IL; Narimantas Udrys, Farmington Hills, MI (viso \$375); Laima Vaičiūnas, Chicago, IL (viso \$180); Ramojus ir Aldona Vaičiai, Highland Park, IL (viso \$425).

\$40 Alma Vilkas-Stočkus, La Canada, CA (viso \$65).

\$35 Gediminas Rygertas, Chicago, IL (viso \$295); Sigita Užupis, Worth, IL (viso \$510).

\$30 Rimas Černius, La Grange Park, IL (viso \$180); Algis ir Stasė Damijonaičiai, Elgin, IL (viso \$400); Asta ir Vaclovas Kleiza, Lemont, IL (viso \$55); Mečys Mikutaitis, Chicago, IL (viso \$180); Rima Sell, Orland Park, IL (viso \$205); Aleksandras ir Dalė Špokai, Broomfield, CO (viso \$305).

\$25 Karolis Avižienis, Orland Park, IL (viso \$125); Nijolė Baronienė, Cicero, IL; Danguolė Griganavičius, Darien, IL (viso \$940); Julius Karsas, Oak Lawn, IL (viso \$400); Kazys ir Elena Majauskai, Chicago, IL (viso \$195); Irena Paliulis, Darien, IL (viso \$125); Antanas ir Emilija Paužuoliai, Chicago, IL (viso \$300); Stasė Šiaučiūnas, Cicero, IL (viso \$475); Peter Jadviršis, Chicago, IL (viso \$240).

\$20 John Amszi, Butler, PA; Aldona Grinis, St. Pete Beach, FL (viso \$105); dr. Peter Jokubka, St. Pete Beach, FL (viso \$100); Aldona Kavaliūnas, Waukegan, IL (viso \$150); Justinas Kirvelaitis, Homer Glen, IL (viso \$60); Elena Majauskas, Tequesta, FL (viso \$65); Birutė Navickienė, Lemont, IL (viso \$185); J. ir A. Pumputis, Midletown, NY (viso \$45); Irena Sullivan, Park Forest, IL (viso \$100); Emilija Vengianskas, Lakeside, MI (viso \$70); Jurgis ir Danutė Vidžiūnai, Chicago, IL (viso \$180); Vytautas Joseph Vizgirda, Aurora, IL (viso \$360).

\$10 Marija Arštikys, North Riverside, IL (viso \$60); Mary Kincius, Naperville, IL; K. ir L. Kizlauskas, West Bloomfield, MI (viso \$30); Viktoras Motušis, Cicero, IL (viso \$40).

\$5 Antanas Tuskenis, Burbank, IL (viso \$35).

Pagerbdama **vyro a. a. VINCO KAČINSKO** 3-jų metų mirties atminimą, Aldona Kačinskienė, Lemont, IL, Lietuvos Partizanų Globos fondui aukojo \$400.

A. a. VINCO KAČINSKO žmonai L.P.G. fondas reiškia nuoširdžią užuojautą ir širdingai dėkoja už dosnią auką.

Lietuvos Partizanų Globos fondo valdyba širdingai dėkoja visiems aukotojams už gausias aukas.

Lietuvos Partizanų Globos fondas, 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 67

J. ltn. VINCAS ČERSKIS-ČERŠKUS

(1918.01.20–1977.03.27)

J. ltn. Vincas Čerškis-Čerškus.

Vincas, kaip minėjau, buvo mūsų vyriausiasis brolis. Visoms prasmėms. Jaunystėje jis aktyviai sportavo: žaidė krepšinį, mėgino ir kitų sporto šakų, kaip ir daugelis to meto jaunuolių. Buvo gabus aktorystei ir muzikai – grojo gitara, mandolina.

Vieną kartą, žiemą, Vincas su Jurgiu ėjo ežero pakrante ir atsitiktinai pamatė, kaip vienas berniukas ties Upelio gatve leidosi rogutėmis nuo stataus šlaito ir įlūžęs prasmego po ledu. Pirmasis sureagavo Jurgis ir šaukdamas strimgalviais šoko gelbėti. Bet ledas neatlaikė ir jo svorio. Tuomet į pagalbą atskubėjo Vincas. Jis ištraukė abu. Tik rogučių jiems taip ir nepavyko išgriebti... Zarasuose greitai pasklidus žiniai apie išgelbėtą skenduolį (kiek pamenu, Zarasų pašto viršininko sūnų), miestiečiai nusprendė, kad berniukai tikrai nusipelnė medalių „Už žūstančiųjų gelbėjimą“. Bet šio valstybinio apdovanojimo įteikimas buvo tiesioginėje mūsų tėvo jurisdikcijoje. O jis, būdamas Zarasų policijos viršininku, nenorėjo specialiai išskirti savo sūnų, kad niekam nesuteiktų bent menkiausios prielaidos abejoti jo pareigingumu ar paties apdovanojimo verte. Tėvas zarasiškiams paaiškino paprastai: „Tai buvo jų pareiga“.

1936 metais baigęs J. Būgos gimnaziją Zarasuose, Vincas tvirtai apsisprendė stoti į Karo mokyklą Kaune. Bet buvo viena kliūtis. Tuo laiku į Lietuvos Respublikos Prezidento Antano Smetonos vardo Karo mokyklą galėjo įstoti tik nepriekaištingos reputacijos lietuvių katalikų sūnūs. Taip Lietuva, matyt, stengėsi apsaugoti nuo galimos sovietų specialiųjų tarnybų įtakos mūsų kariuomenei. Vincas buvo gimęs Rusijoje ir pakrikštytas stačiatikių cerkvėje. Vien ši aplinkybė galėjo palikti brolį šiapus Karo mokyklos vartų. Be to, dar ir atsižvelgus į tai, kad mama – rusė, o tėvas – buvęs liberalių pažiūrų laisvamanis karininkas (po Tautininkų perversmo išguitas iš Lietuvos kariuomenės), šios studijos Vincui galėjo likti neįgyvendinta svajone.

Todėl, pasitaręs su mama ir atlikęs visus reikiamus formalumus, brolis perėjo į katalikų tikėjimą. Su pulkininko K. Svilo rekomendacija

pagaliau priimtas į Karo mokyklą Vincas, pirmiausia kaip kariūnas-kandidatas, stėjo tarnauti į Šarvuotųjų rinktinės mokomąjį būrį. Ten pasirodęs kaip stropus, gabus bei patikimas karys, jis po kelių mėnesių tapo visateisiu kariūnu.

Mokėsi jis labai gerai, nuo pat pirmojo kurso. Pagal pažymius ir pažangumą Vincas Čerškis visą laiką iki pat baigimo buvo vienas geriausių kariūnų, antrasis savo XXII laidoje.

Kartą, jau studijuojant Karo mokykloje, Vincui fizinio lavinimo pamokoms būtinai prireikė išgyti teniso batelius. Jie tuomet kainavo pakankamai brangiai, tiek, kad mūsų mama niekaip nebūtų įstengus jų įpirkti. Kai apie šią problemą Vincas prasitarė vienam iš savo kurso draugų, prie jo netikėtai priėjo visai nepažįstamas kariūnas ir įteikė porą naujutėlaičių sporto batelių sakydamas: – Imk mano. Aš manau, kad šis dydis tau tiks.

Kai Vincas pasimatavo teniso batelius (kurie jam tikrai buvo kaip tik) ir nusteбęs pradėjo dėkoti bei klausinėti, kodėl visai nepažįstamas žmogus dovanoja tokią brangią dovaną, šis atsakė: – Tu manęs gal ir neprisi- minsi, bet kartą tu man gyvybę išgelbėjai. Ir dabar aš nors taip galiu atsi- dėkoti.

Tai buvo tas pats kažkada po le- du palindęs berniukas.

1940 metais Lietuvą okupavus sovietams, pagreitintai, tik po 3, o ne 4, kaip paprastai, mokslo metų Vin- cas baigė Kauno Karo mokyklą, jau kaip „Liaudies kariuomenės“ jaunes- nysis leitenantas. Tiesa, dar sta- žavosi Radviliškio šarvuotųjų rinkti- nėje. Su ja įžengė ir į bolševikų laiki- nai atiduotą Vilnių.

1941 metais Vincas Čerškis jau buvo taip vadinamo, 29-tojo terito- rinio šaulių korpo, 184 Šaulių divizi- jos, 306 atskirojo pionierių bataliono jaunesnysis leitenantas. Kaip, prasi- dėjus vokiečių-rusų karui, Vincui pa- vyko perimti bataliono vadovavimą ir išsaugoti savo karius, aš jau rašiau.

Vincas visuomet pasižymėjo ypa- tinga drąsa. Visada pirmas stodavo į kovą, nesislapstydamas už kitų nuga- rų ir nerizikuodamas savo karių gy- vybėmis. Už tai jis buvo ne kartą apdovanotas. Iki šiol man žinomi šie Vinco kovose pelnyti apdovanojimai: „Juodas sužeidimo ženklas“ (Ver- wundeten Abzeichen im Schwarz); II klasės bronzinis „Narsumo ir pasižy- mėjimo ženklas Rytų tautų asme- nims“ (Verdienstauszeichnung für Angehörige der Ostvölker 2. Klasse in Bronze), II klasės Geležinis kry- žius (Eisernes Kreuz 2. Klasse). Bro- lis buvo patyręs net 11 sužeidimų. Todėl jis turbūt turėjo gauti ir aukš- tesnės klasės sužeidimo ženklų. Smulčiau aš žinau tik apie vieną sun- kesnį sužeidimą Gudijoje, kovoje su bolševikų partizanais.

Mūsų Savisaugos dalių N. b-nas, esąs rytuose, neseniai baigė ilgą savo veiksmų laikotarpį prieš raudonųjų banditų gaujas. B-no vadas kpt. A. šia proga išleido įsakymą, kuriame trumpai primenamas tas sunkus garbin- gas b-no kautynių ir atliktų žygių lai- kotarpis. (...)

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS

TEL. 773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD

ir partneriai

Illinois Pain Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

Barrington: 847-852-2000

www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive

Palos Heights, IL 60463

Tel. 708-361-5550

Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos – chirurgija

150 E. Huron, Suite 1000

Chicago, IL 60611

Valandos pagal susitarimą

Tel. 312-337-1285

Kaip gyventi alergiškai...

Atkelta iš 2 psl.

Odos priežiūrai svarbu ir tai, ko- kius prausiklius vartojate. Nepata- riama naudoti šarminio muilo, jis dar daugiau sausina odą, geriau rinktis bešarmius muilus ar skystus drėki- namuosius prausiklius. Jų galima įsi- gyti vaistinėse.

Pasak E. Vaitkaitienės, apie aler- gijas būtų galima rašyti ir kalbėti

daug, tačiau pagrindinė taisyklė iš- lieka – stebėkite save, rinkitės tik ekologiškus maisto produktus ir kos- metikos priemones, o, pastebėję aler- gijos požymius, laiku kreipkitės į gy- dytoją alergologą ar dermatologą priežastčiai išaiškinti. Šiai minčiai pritaria ir gydytoja dermatologė J. Vasilavičienė.

„Sveikas žmogus“

2009 m. nr. 5

Miestiečiai raginami laikyti bites

Miestuose gyvenantys žmonės drąsinami soduose, ant stogų ar balkonuose laikyti bites ir taip išgel- bėti jas nuo išnykimo. BBC praneša, kad Didžiosios Britanijos gamtosau- gos organizacija „Natural England“ ragina daugiau namų savininkų įsi- gyti avilius bei auginti bitėms nau- dingus augalus.

Pranešama, kad beveik visų 250 Didžiojoje Britanijoje gyvenančių bičių rūšių populiacija mažėja. Per pastaruosius porą metų bičių dar- bininkų sumažėjo 10–15 proc. Žino- vai tikina, kad augalus žiedadulkėmis apvaisinančios bitės būtinos tam, kad išgyventų D. Britanijos augalai ir pa- sėliai. Gamtosaugininkų teigimu, di- desnės bičių kolonijos būtinos ir tam, kad jos sugebėtų atsispirti prieš jų didžiausius žudikus – įvairias ligas bei vabzdžius, pvz., varoatozines er- kes.

„Nėra priežasties, kodėl mūsų miestai turėtų būti kaip laukinės gamtos dykumos – gamta gali būti, vėšėti ten, kur mes sukursime tinka-

mas sąlygas. Avilius įsirengti papras- ta ir tai puikus pavyzdys, kaip lauki- nę gamtą galima pritraukti arčiau namų slenksčio“, – cituojamas Tom Tew, pasiūlymo miestiečiams tapti bi- tininkais autorius.

Pasak jo, jei britai nori, kad D. Britanijos augalai tarptų, jie turi su- prasti, kad tam būtini ir sveiki vabz- džiai.

Pranešama, kad pirmieji bičių aviliai bus įtaisyti ant darboviečių pastatų stogų Londono centre. Žino- vai tikina, kad bitės apačioje esančių gyventojų negels, nes paprastai jos skraido 5 metrai virš žemės. Ant sto- gų planuojama įrengti ir sodus, ku- riuose augtų bitėms naudingi auga- lai. Skaičiuojama, kad maždaug 100–200 mln. svarų sterlingų (406–812 mln. litų) vertės pasėliai iš- gyvena dėl to, jog jas žiedadulkėmis apvaisina bitės. Medaus verslas D. Britanijos ekonomikai sukrauna dar 10–30 mln. svarų (40–122 mln. litų) per metus.

Lrt.lt

**„DRAUGAS“: išeivijos ir Lietuvos jungtis;
„DRAUGAS“ lietuviybės švyturys ir sargas!**

www.draugas.org

Žurnalas „Suvalkija” gyvuoja

Pasirodė jo sukaktuvinis – 40-asis numeris

EDVARDAS ŠULAITIS

Suvalkijoje gyvenantiems ar gyvenusiems mūsų tautiečiams, be abejo, „arčiausiai širdies” yra žurnalas „Suvalkija”, kurio 40-asis numeris neseniai pasiekė skaitytojus Lietuvoje ir užsienyje.

Gera prisimenu dieną, kai Marijampolės viešojoje bibliotekoje įvyko šio žurnalo pristatymas (tai buvo 1998 m. vasarą, nepaisant, kad žurnalas buvo pradėtas leisti 1997 m. pabaigoje), kurį surengė jo pirmasis redaktorius Zenius Šileris. Leidinys buvo kuklios išvaizdos. Pradžioje pasirodydavo kiek dažniau, bet vėliau lėšų stoka jo pasirodymą vis retino. Teko būti šio leidinio redakcinio kolektyvo nariu, bendradarbiu, dažnu autoriumi, jo atstovu Amerikoje.

Po kiek laiko žurnalas, neturėdamas lėšų, savo leidimą pristabdė, ypačingai kuomet Amžinybėn iškeliavo jo didžiausias entuziastas Z. Šileris.

Leidimą atgaivino žinomas gydytojas, visuomenės veikėjas dr. Juozas Skirmantas Paukštys, pasišovęs tęsti šį nelengvą darbą. Tačiau ir jam tuoj pat labai nelauktai teko užbaigti šio gyvenimo kelionę.

Naujo leidėjo žodis

Žurnalo leidimą perėmė šio sūnus, verslininkas Skirmantas Paukštys, kuris yra šio leidinio vyriausias redaktorius. Jis jau paruošė 2009 metų Nr. 1, kuris yra 40-asis iš eilės,

pradedant skaičiuoti nuo jo leidimo pradžios.

Redaktorius žodyje skaitytojams rašo: „Prieš jus – pirmasis 2009 m. etnokultūros žurnalo „Suvalkija” numeris. Jo gimimas tikrai buvo ne tik intelektualinis iššūkis, bet ir didelė moralinė atsakomybė bei įsipareigojimas už Tėvą, nes sunku pratęsti tai, ką kūrė redaktoriai Z. Šileris ir J. S. Paukštys”.

Šis 40-asis „Suvalkijos” numeris yra pats stambiausias iš visų anksčiau pasirodžiusių – turi net 70 puslapių, yra gausiai iliustruotas spalvotomis nuotraukomis iš praeities ir dabarties. Jo puslapiuose užtinkame žinomus rašto žinovus Gediminą Ilgūną, prof. Alfredą Bumblauską, Marijampolės apskrities viršininkę Birutę Kažemėkaitę, Lietuvos rašytojų sąjungos narį Justiną Sajauską, etnologę, Jono Basanavičiaus sodybos muziejaus muziejininkę Agnę Miliauskaitę.

Įdomų rašinį iš praeities pateikia kultūros istorikas Bernardas Aleknavičius, a. a. J. S. Paukštys rašo apie kunigą prof. Joną Paukštį (1899-1965). Tai ištrauka iš dar prieš jo mirtį paruoštos knygos „Mes”.

Žurnalo pabaigoje randame straipsnį apie Lenkijos lietuvių leidinio „Aušra” pusės amžiaus sukaktį. Arvydas Jakštas ir Lietuvos sporto muziejus rašo apie Lietuvą garsinusius Suvalkijos lengvaatlečius Viktorą Ražaitį, Stasį Šačkų, Vladą Bakūną, Joną Vabalą. Skyrelyje „Suvalkijos folkloras” (autorė Neringa Paukštienė) rašoma apie patarles. Labiau dėmesį atkreipia poeto Roberto Keturakio rašinys „Visados esanti Sūduva” ir šio kūrėjo trys eilėraščiai.

Reikia pažymėti, kad šio numerio redakcinę kolegiją sudaro B. Aleknavičius, A. Kasperavičienė, N. Paukštienė, A. Rupšienė, J. Seliukaitė, Ed. Šulaitis, A. Vaičiūnas. Kai kurie iš šių žmonių kolegijoje yra jau nuo pirmųjų leidimo dienų.

Žurnalo tiražas – 1,000 egz. Adresas: „Suvalkija”, VšĮ „Corona laurea”, Jadagoniai, Kauno r., LT-53404.

Būtų gerai, kad spaudos mylėtojai neleistų šiam žurnalui numirti. Tad ypatingai suvalkiečiai – Lietuvoje ir išeivijoje – turėtų ateiti į talką šiam nepaprastam leidiniui.

Pagerbti

S. Darius ir S. Girėnas

Grupė parapiliečių po šv. Mišių pagerbė žuvusių lakūnų atminimą padėdami gėles prie S. Dariaus ir S. Girėno paminklo Čikagoje.

Rimanto Gurausko nuotr.

Liepos 19 d., sekmadienį, 76-jų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno žūties metinių paminėjimui Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje buvo atnašaujamos net dvejios šv. Mišios: Čikagos Dariaus ir Girėno Amerikos legiono 271 posto veteranai užsakė šv. Mišias 12 val. p. p. (anglų kalba), o Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyrius – lietuviškas, 10:30 val. r. Po šv. Mišių valdybos nariai su grupe parapiliečių prie netoliese esančio Dariaus ir Girėno paminklo padėjo pašventintas gėles ir lietuvišką vėlavėlę. Visi sugiedojome Lietuvos himną ir giesmę „Marija, Marija”. Susirinkusiems teko trumpai paaiškinti, kodėl vietoje planuotų atminimo lentos gražinimo į Midway oro uostą iškilmių, tik kukliai prisimename mūsų didvyrius. Tikrai rankų nenuleidome, bet ne dėl Lietuvių Bendruomenės kaltės procesas užsitęsė – Midway oro uosto vadovybė turėjo jiems svarbesnių problemų ir su mumis į kalbas nesileido. Parašėme laiškus Lietuvos Respublikos generaliniam konsulatui Čikagoje, tikėdamiesi jų iniciatyvos veikti per aukštesnes instancijas. Kaip sakė šiuo reikalu besirūpinantis Ramūnas Astrauskas, generalinė konsulė Skaistė Aniulienė jau kalbėjo su Čikagos

mero įstaigos atsakingais darbuotojais. Jie nori mums padėti ir patikino, kad bus grįžta prie atminimo lentos klausimo, kai tik meras susitvarkys su netikėtai jį užgriuvusiais reikalais. R. Astrauskas mano, kad po dviejų savaitių bus galima kviesti susirinkimą ir reikalai pajudės mums norima linkme. Juk meras Richard Daley 2004 m., švenčiant skrydžio 70-metį, Vytauto Peseko ir ALIAS rūpesčiu, buvo apdovanotas Lietuvoje išleistu jubiliejinio Dariaus ir Girėno atminimo medaliu, su mero palaiminimu 1999 m. buvo atnaujintas Dariaus ir Girėno paminklas Marquette Park.

Tikėkimės, istorija pasikartos – jei 66-jų skrydžio metinių proga galėjome pasidžiaugti atnaujintu paminklu, tai po dešimties metų turėsime kitą šventę – naujai Midway oro uoste atidengtą Lietuvos didvyrių Dariaus ir Girėno atminimo lentą. Juk oro uosto angaruose lakūnai laikė ir 1933 m. gegužės 6 d. „Lituanica” vardu pakrikštijo 1932 m. pirktą ir inžinieriaus E. M. Laird paruoštą skrydžiui „Bellanca” tipo lėktuvą, kuriuo iš čia buvo išlydėti į New York savo lemtingam, juos ir Lietuvą išgarsinusiam skrydžiui per Atlantą.

Aurelija Dobrovolskienė

Čikagos arkivyskupijos Pietvakarių rajono vyskupas Gustavo Garcia-Siller šventė tarnystės bažnyčiai 25-metį. Ta proga rugpjūčio 2 d. St. Rita of Cascia buvo atnašaujamos šv. Mišios, po jų vyko pietūs. Nuotraukoje: vyskupas G. Garcia-Siller (ketvirtas iš dešinės) su grupe žmonių, atėjusių jo pasveikinti šios gražios sukakties proga.

Iš Joe Kulys asmeninio albumo

Sabina Ancerys, gyvenanti **Porter, IN**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Dėkojame Jums.

Nijole Urba paaukojo 50 dol. auką „Draugo” leidybai paremti. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Prakseda Stirbys, gyvenanti **New Britain, CT**, užsiprenumeravo „Draugą” dar metams ir paaukojo 70 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir remiate.

Aldona Panka, gyvenanti **Oak Lawn, IL**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu paaukojo laikraščio leidybai paremti 50 dol. auką. Labai ačiū.

Roma Murphy, gyvenanti **Brownsburg, IN**, pratęsė laikraščio prenumeratą ir kartu paaukojo „Draugui” 50 dol. auką. Nuoširdžiai ačiū.

Angelė Četkauskienė, gyvenanti **Chicago, IL**, pratęsė kasmetinę „Draugo” prenumeratą ir prie mokesčio pridėjo 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

NAMINIO ALAUS GAMYBA TAUJĖNŲ KRAŠTE

Dar ne taip seniai kaimo žmogus šventėms, talkoms ir kitiems reikams namuose gamindavo ne tik maistą, bet ir alų. Prie putojančio alaus puodelio dažnai būdavo aptariamieji svarbesni kaimo, parapijos ar net šalies reikalai. Šiandien kaimuose rasime ne tiek daug žmonių, žinančių ir mokančių padaryti gerą naminį alų. Širilų kaime (Taujėnų seniūnija) gyvenantis Bronius Žižys, gerai išmanantis naminio alaus gamybos paslaptis, pasakojo apie tai, kaip gaminamas alus Taujėnų krašte.

Alaus gaminimo produktai

Norint pagaminti gerą alų, reikėdavo tinkamai paruošti salyklą, pagrindinį produktą, iš kurio gaminamas alus. Salyklas mūsų krašte buvo daromas iš miežių. Salyklui buvo naudojami pernykščiai miežiai. Grūdai kruopščiai išvalomi, turi būti sveiki ir daigūs. Mirkomi 2 paras upelyje, po bėgančiu vandeniu. Išmirkyti ir gerai nuvarvinti grūdai būdavo pilami į medinę dėžę, skirtą daiginimui. Dėžėje paskleidžiami 8–10 cm sluoksniu ir uždengiami šlapiu audeklu, kuris būdavo drėkinamas, kad neišdžiūtų viršutinis grūdų sluoksnis. Grūdams sudygtus jie būdavo ardomi, purenami ir paskleidžiami labai plonai, kad atauštų, nugaruotų ir nebeželtų (numirtų). Vasaros metu daiginti grūdai būdavo džiovinami prieš saulę, o žiemą – krosnyje. Džiovinant salykliniai grūdai būdavo nuolat ardomi ir trinami, kad kaip galima mažiau būtų sukibę. Gerai išdžiovinintas salyklas malamas naminėmis girmomis. Norėdamas pagaminti gerą alų, aludaris turėdavo ne tik salyklą pasiruošti, bet pasirūpinti ir dar vienu labai reikalingu produktu – apyniais, kurie alui suteikia kartumo. Apynius auginavo pats aludaris. Ne veltui lietuvių liaudies dainoje yra minimi „apynio spurgas ir miežio grūdas“, nes tai svarbiausi produktai alui pagaminti.

Alaus gaminimo indai

Indai ir įrankiai alui daryti buvo iš tvirto ąžuolo. Pusės kubo indas su ąsomis, kad pilną būtų galima pernešti iš vienos patalpos į kitą, buvo vadinamas ušėtku. Padarytas alus buvo pilamas į statines, vadinamas bačkomis, į kurias tilpdavo 6–8 kibirai. Mažesnės statinės buvo vadinamos pusbačkėmis. Visus įrankius aludaris stengdavosi pasidaryti pats. Alui daryti reikėdavo bent kelių ki-

birų, mentės maišymui, koštuvo, ąsčio, samčio, vadinamo rondeliu. Padarius alų mediniai indai būdavo praplaunami šaltu vandeniu ir padedami iki kito alaus darymo.

Alaus darymas

Alaus darymo pradžia – salyklo salinimas. Tam reikalui užkaitindavo daug vandens. Į puskubilį pildavo salyklo miltus ir karštą vandenį ir maišydavo mente. Skubėdavo, kad košė neatauštų. Masė turėdavo būti labai tiršta, nes jei būtų skysta, salyklo košė nebūtų saldi. Puskubilį uždengdavo ir palaikydavo kelias valandas. Tai ir yra salyklo salinimas. Kol salyklas salėdavo, aludaris su talkininku ruošdavo kubilą misai tekinti. Iš sveikų rugių šiaudų suriūdavo kūlėlį, kurį perverdavo verpste (lazda). Į kubilą įstatydavo šiaudinį kūlėlį su verpste. Kubilo dugną išklodavo šiaudais, kad susidarytų savotiškas koštuvas. Kai puskubilyje salinama košė pravėsdavo, ją sukrėsdavo į tekinimo kubilą ir užpildavo verdančiu vandeniu. Vanduo, persisunkęs per saladyną, virsdavo misa. Po kurio laiko lėtai misą išleisdavo per kubo dugne esančią skylę. Misą aušindavo įvairiuose in-

Kubilai alui buvo iš tvirto ąžuolo.

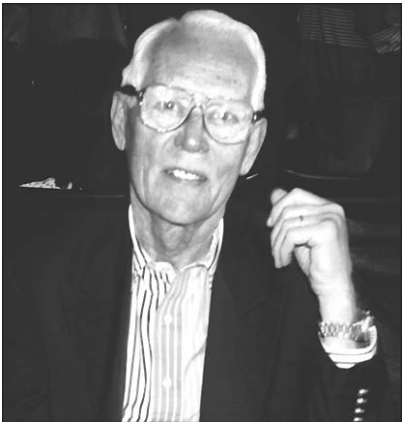
duose. Jei misa būdavo pilama į metalinius indus, tai juos merkdavo į vandenį, kad misa greičiau atauštų. Kol misa būdavo didžiajame kubile, aludaris virdavo apynius, kurių nuoviras suteikdavo misai kartumo ir apsaugodavo alų nuo surūgimo.

Pirmosios nutekintos misos nemaišydavo su antrarūše misa, kurios tekindavo perpus mažiau. Vėliau jau padarytas alus iš pirmo leidimo buvo vadinamas pirmoku, antras – antraku. Alaus rauginimui reikėdavo mielių. Jas įdėdavo į kelis litrus pirmarūšės misos, įberdavo saują sutrintų apynių, truputį cukraus ir išmaišydavo. Kai šiltai padėtos mielės pradėdavo aktyviai veikti, jas pildavo į misos kubilą. Alus rūgdavo. Kai puta pradėdavo slūgti, tai būdavo ženklas, kad alus jau išrūgęs. Tačiau aludaris jo paragaudavo ir tik tada nuspręsdavo, kad alų jau reikia pilstyti. Telikdavo alų iškošti. Koštuvas būdavo statomas ant statinės ir košiamas. Supilstytas alus buvo laikomas šaltoje vietoje. Skaniausias gerti alus būdavo tada, kai jis nusėdavo. Jį mielai gerdavo ne tik vyrai, bet ir moterys, seneliai.

Kaime auginami apyniai.

A † A DAUMANTAS VITALIJUS DIKINIS

Mirė 2009 m. liepos 19 d.
Gyveno Sonoma, CA.
Gimė 1923 m. lapkričio 24 d.
Raseiniuose.

Nuliūdę liko: duktė Virgilija, sūnūs Saulius D. ir Leonidas K., trys anūkai, viena proanūkė; sesuo Dalia Dikinytė-Pundys su šeima iš E. Greenwich, RI; brolis Arvydas M. Dikinis su šeima, gyvenantis Bensenville, IL.

Velionis buvo sūnus a. a. Jono ir a. a. Bronės Paškevičiūtės

Dikinių, vyras a. a. Jadvygos, su kuria išgyveno daugiau nei 60 metų ir kuri mirė 2008 m.

Daumantas 1941 m. baigė Aušros gimnaziją Kaune. 1946 m. vedė Jadvygą Imbrasaitę. 1946–1948 m. studijavo mechanikos inžineriją Darmstadt Technikos institute Vokietijoje. 1949 m. atvyko į JAV. 1955 m. baigė elektros/elektronikos studijas Northeastern universitete Bostone, gaudamas bakalauro laipsnį. 1957–1965 m. dirbo vyriausiu inžinieriumi atominių jėgainių kontrolės departamente, Borg-Warner Corp., Decatur, IL. Nuo 1965 m., persikėlęs į San Francisco, dirbo Bechtel kompanijoje, eidamas įvairias pareigas Amerikoje ir užsienyje prie statybos projektų. 1978 m. gavo biznio administracijos magistro laipsnį Golden Gate universitete, San Francisco, CA. Priklausė ETA-KAPPA-NU ir TAU-BETA-PI inžinierių garbės sąjungoms, buvo registruotas profesinis kontrolinių sistemų inžinierius Kalifornijos valstijoje, turėjo Kanados ir Amerikos patentus elektronikos ir kontrolės srityse, rašė straipsnius techniškuose žurnaluose, yra pažymėtas „Who’s Who in The West“ (1966–1967) ir „Who’s Who in Finance“ (1967–1968).

Dalyvavo Lietuvių Bendruomenės veikloje.
Laidotuvės privačios.

Nuliūdę artimieji

Su liūdesiu pranešame draugams ir pažįstamiems, kad į Amžinybę iškeliavo mūsų mylimas Vyras ir Tėvas

A † A LIONGINAS PLIŪRA

Mirė 2009 m. rugpjūčio 6 d.

Nuliūdę liko: žmona Felicia Vilipaitė; duktė Bronė ir vyras Juozas Milašius; sūnus Ramutis ir žmona Rėda Ardytė Pliūra; anūkai: Kristina su vyru Pedro III Ledo; kapitonas Mykolas ir žmona kapitonė Neroliza Milašius, kapitonas Paulius Milašius, Skaidra ir Audra Pliūraitės; proanūkiai Avery ir Pedro IV Ledo, Gabija Pliūraitė; žmonos sesuo Donata Frizelienė ir sūnėnai Edvardas su žmona Karen Frizelis, Ričardas su žmona Shelley Frizelis bei giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Laidotuvės įvyko pirmadienį.

Liūdinti šeima

Daug dešimtmečių buvusiam šauliui ir Šaulių sąjungos išeivijoje centro valdybos nariui

A † A KĘSTUČIUI MIKLUI

mirus 2009 m. birželio mėn., reiškiamo gilią užuojautą žmonai JŪRATEI, sūnui KĘSTUČIUI, dukroms ELENUTEI, ALEKSANDRAI, KRISTINAI, jų šeimoms ir kitiems giminėms.

Ilsėkis ramybėje Kęstuti.

Šaulių sąjungos vadas Lietuvoje
Juozas Širvinskas
Šaulių sąjungos vadas išeivijoje
Mykolas Abarius

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**„Seklyčioje“ trečiadienį, rugpjūčio 12 d., 2 val. p. p. bus rodomas filmas apie šią vasarą Lietuvoje vykusią dainų šventę „Amžių sutartinė“.** Šį trečiadienį lankytojai galės pažiūrėti šokių dienos „Laiko brydėm“ programą, kuri vyko Žalgirio stadione liepos 5 d. Po programos pasivašinsite skaniu „Seklyčios“ maistu. Visi kviečiami dalyvauti. Tel. pasiteiravimui: 773-476-2655.

◆**Rugpjūčio 12 d., trečiadienį, 2 val. p.p. PLC bus rodomas dokumentinis filmas „Aukso pagrobimas“.** Tai filmas iš XX a. slaptųjų archyvų apie 1920–1990 metų laikotarpio Valstybės aukso istoriją. Nuo šiol filmai Pasaulio lietuvių centre bus rodomi skaitykloje šalia Bočių menės. JAV LB Lemonto socialinių reikalų skyrius maloniai kviečia atvykti.

◆**JAV LB Waukegan-Lake County** apylinkė rugpjūčio 15 d. kviečia visus kartu švęsti Žolinę. Šventė vyks Vokiečių namuose, 259 W. Grand Ave., Lake Villa, IL. Pradžią – 4 val. p. p. Jums gros „Kaukas“ ir „Baltic Entertainment“. Programoje dalyvaus šokių kolektyvai „Tu ir aš“, „Laumė“, naują drabužių kolekciją pristatys drabužių kūrėja A. Kišonaitė. Lietuvišką maistą ties „Kunigaikščių užėiga“, veiks baras, verslininkai siūlys vietines ir atvežtas iš Lietuvos prekes. Daugiau informacijos tel.: 847-362-8675 arba 847-719-2800.

◆**Rugsėjo 12 d. maloniai kviečiame** į mokslo metų atidarymą Čikagos lituanistinėje mokykloje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. 8:30 val. r. – šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje. Po šv. Mišių – 9:30 val. r. – mokinius, mokytojus, tėvelius ir svečius pakviesime į Jau-nimo centro didžiąją salę, kur vyks renginys, skirtas mokslo metų pradžiai. Registracijos klausimais prašome skambinti išdininkei Kristinai Petraitenei tel.: 630-290-4490. Daugiau infor-

macijos rasite mokyklos tinklalapyje: www.cikagoslituanistinemokykla.org

◆**Rugsėjo 13 d., sekmadienį, Morton East High School auditorijoje** (2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL) lietuvių opera pristatys premjerą – Johann Strauss operetę „Šikšnosparnis“. Pradžią 3 val. p. p. Bilietus galite nusipirkti „Atlantic Exp.“ (šalia „Seklyčios“); tel.: 773-434-7919 (Rimas), krautuvėlėje „Lietuvėlė“ ir sekmadieniais prieš ir po 11 val. r. šv. Mišių Pal. J. Matulaičio misijos vestibiulyje. Tel. pasiteiravimui: 773-501-6573. Anksčiau įsigyti bilietai galioja.

◆**JAV LB Lemonto socialinių reikalų skyrius rugsėjo 13 d., sekmadienį, organizuoja išvyką autobusu į operetę „Šikšnosparnis“.** Iš PLC aikštelės išvykstame 1:30 val. p. p. Bilieto kaina asmeniui – 10 dol. Prašome registruotis ir susimokėti iš anksto. Čekį siųsti: Lithuanian Community Social Services, adresu: 14911 E. 127th Street, Lemont, IL 60439. Daugiau informacijos tel.: 630-334-2906 (Pranas Jurkus).

◆**Palaimintojo Jurgio Matulaičio** misijai reikalingas vargonininkas. Tel. pasiteiravimui: 630-362-4691 arba 630-968-2338.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Brockton lietuviai kviečia tautiečius** rugpjūčio 16 d. 2 val. p. p. į paminklo „Žuvusiems už Lietuvos laisvę“ atidengimo iškilmes Nukryžiuotojo Jėzaus seselių vienuolyno kapinėse, 16 Thatcher St., Brockton, MA. Kartu bus paminėtos 90-osios Šaulių sąjungos įsteigimo metinės. Tel. pasiteiravimui: 978-685-4478 (Jonas Stundžia); 508-586-0650 (M. Bizinkauskas) arba 781-982-0765 (Linas Sužiedėlis).

◆**Rugpjūčio 23 d. sukanka 70 metų**, kai buvo pasirašytas Molotov-Ribbentrop paktas, o tą pačią dieną prieš 20 metų Baltijos šalys – Estija, Latvija, Lietuva, sustojusios Baltijos kelyje, parodė pasauliui, kad nori būti laisvos. Rugpjūčio 23 d. šios dvi datos bus prisimintos Washington, DC. Tą dieną Amerikos sostinėje vyks šventė, kurioje dalyvaus visų trijų Baltijos šalių atstovai. Apie renginių laiką bus pranešta vėliau.

„DRAUGO“ ŠIMTMEČIO POKYLIS

vyks
spalio 17 d., šeštadienį,
Willowbrook pokylių salėje
8900 Archer Ave., Willow Springs, IL 60480.

Iškilmingo pokylio pirmininkas – **dr. Jonas Prunskis**

Bilietus (100 dol. asmeniui) galima įsigyti „Draugo“ administracijoje, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel.: 773-585-9500; Fax.: 773-585-8284

RYTINĖJE PAKRANTĖJE:

Rugpjūčio 15 d.
nuo 11 val. r. iki 5 val. p.p.

Rugpjūčio 16 d.
nuo 12 val. p.p. iki 4 val. p.p.

Schuylkill Mall
(Route 61 and I-81,
Frackville, PA)
vyks 95-osios

Lietuvių dienos „Lietuviška tekstilė“

Lietuvių dienas ruošia Lietuvos Vyčių Antracite 144 kuopa. Jums koncertuos lietuviškų tautinių šokių grupės: „Malūnas“ (Baltimore), „Žilvinas“ ir „Aušrinė“ (abu iš Philadelphia), „Gintaro“ jaunieji šokėjai.

Daugiau informacijos tel.: 570-874-4092 (Larry Domalakes); 570-339-5565 (Marion Wydra) arba el. paštu: Akliz1@verizon.net (Anna Klizas).

Šiluvos Marijos šventė

Nekaltai Pradėtosios Marijos šventovėje Putnam (CT) visus nuoširdžiai kviečiame į Šiluvos Marijos šventę Nekaltai Pradėtosios Mergelės Marijos šventovėje (adresu 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260) š. m. rugsėjo 6 d., sekmadienį.

Iškilmėms vadovaus vyskupas Paulius Baltakis, OFM. Dienos programa: 10 val. r. – registracija, klausomos išpažintys. 11 val. r. – šv. Mišios ir homilija. 12 val. p. p. – pietūs. 1:15 val. p. p. – konferencija, procesija su Rožinio malda vienuolyno sodyboje, Švč. Sakramento adoracija ir palaiminimas.

Kviečiami dalyvauti visi! Apie savo atvykimą prašome pranešti iki rugsėjo 1 d. tel.: 860-928-7955.

DAINŲ ŠVENTĖS GALERIJA

Kviečiame skaitytojus dar kartą pasigrožėti Tūkstantmečio renginiais, vykusiais Lietuvoje. Šį kartą prisiminkime šokių dieną. Programa „Laiko brydėm“ vyko **Rimo Gedeikos** nuotr.